

Az Úr fölemeli a nincstelent
a porból,
fölsegíti a szegényt a sárból,
hogy helyet adjon neki a
fejedelmek között,
népének fejedelmei között.

Zsolt 113,7-8

Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

LXXXI. évf. 23. • (4006.)
2025. június 8. • Ára 445 Ft

A soha el nem múló remény jele

Mindszenty-szobrot áldottak meg Mariazellben

Fotó: Merényi Zita

Mindszenty József bíboros tiszteletére és boldoggá avatásáért Udvardy György veszprémi érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia alelnöke koncelebrált szentmisét mutatott be május 31-én a mariazelli bazilikában. A mise szónoka Székely János szombathelyi megyéspüspök volt. A nagyszabású ünnepen leplezték és megáldották Rieger Tibor bronzból készült Mindszenty-szobrát.

A mariazelli bazilikában gyűltek össze a Magyarországról, Csehországból, a Felvidékről és Erdélyből érkezett zarándokok. A legtöbben Budapestről, Győrből, Szombathelyről, Zalaegerszegről, Mosonmagyaróvárról és Veszprémből jöttek a Via Sacra Zarándok Utazási Iroda, a Mindszenty Alapítvány és a Magyar Kurír szervezésében. Kovács Gergely, a Mindszenty Alapítvány képviselője köszöntése után Kuzmányi István, a Magyar Kurír igazgató-főszerkesztője bemutatta Mariazell és a magyarok kapcsolatát, érdekes történelmi eseményekre és a kegytemplomban fellelhető műalkotásokra is kitérve beszédében.

Mint mondta: „Hazaérkeztünk a Szűzanyához Mindszenty József nyomában.”

Ezután Kovács Gergely, a szobor megálmodója arról beszélt, mit jelentett Mariazell Mindszenty Józsefnek. 2019-ben Ferenc pápa elismerte a bíboros életszentségét. „Használjuk ki, hogy ő a mennyországából is tud segíteni” – bátorította az egybegyűlteket a Mindszenty Alapítvány képviselője, majd rámutatott: Mindszenty Józsefet, aki itt nyugodott a Szent László-kápolnában, kiválasztotta Isten, ám semmi sem predesztinálta őt arra, hogy bíboros érsek legyen belőle, s az üldöztetés idején mindhalálig hűséges pásztor.

(Folytatás az 5. oldalon)

Rómában dobogott a katolikus családok szíve

Magyarok is részt vettek a családok, gyermekek, nagyszülők és idősek jubileumi találkozásán

(Tudósításunk a 3. oldalon)

Szél és tűz

Születésnap beszélgetés Horváth Zoltán terézvárosi plébánossal

„Hallatlan nyugalom és békesség van bennem, mert tudom, hogy Isten tudta nélkül nem történik semmi. És ha ő tudja, akkor kinek kellene még tudnia? Az nem számít, hogy én nem tudom. Úgy érzem, teljesen a helyemen vagyok” – vallja Horváth Zoltán protonotárius kanonok, esperes. A budapesti Avilai Nagy Szent Teréz-templom plébánosával hatvanadik születésnapja alkalmából beszélgettünk.

(Bővebben a 9. oldalon)

Cserediák-program indiai partnerrel

Hazai piarista, ciszterci és ferences gimnáziumok együttműködése

Tavaly év elején a mumbai St. Xavier's College vezetősége meglátogatott több budapesti egyházi gimnáziumot, cserekapcsolatot kerestek. Nem mindennapi élmény Indiából felkérést kapni, ráadásul ez az iskola egy nagy múltú, patinás jezsuita egyetem két éves előkészítő évfolyamokkal, összesen mintegy kétezer diák jár ide.

Tavaly márciusban az egyetem rektora, Keith Remigius D'Souza SJ és az előkészítő évfolyamok igazgatója, Savio Sunil D'Souza egy kint élő indiai üzletemberrel meglátogatták a buda-

„Cserekapcsolataink vannak Németországgal, Olaszországgal és Belgiummal, egyszerre hetvenöt diákot szoktunk fogadni. De India elsősre nagyon távolinak tűnt – mondja Mikesy András, a Szent Angéla-gimnázium igazgatóhelyettese, angoltanár. – Megnyugtató volt, hogy keresztény háttérű, jezsuita fenntartású intézményről van szó, a személyes találkozás pedig meggyőzött minket arról, hogy bátran belevághatunk a programba. Mivel mindhárom gimnáziumot nagyon rokonszenvesnek találta a mumbai iskola vezetősége, azt mondták, örülnének, ha együtt vennék részt a cserekapcsolatban.”

Indiai cserediákokkal a Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium teraszán (Fotó: Karajos Rebeka)

Úton a remény felé

Katolikus iskolák zarándoklata Mátraverebély-Szentkútra

A 2025-ös szentév alkalmából május 30-án rendezték meg a remény zarándoklatát a katolikus iskolák diákjai számára. Magyarország hatvan intézményéből több mint ezernyolcszáz fiatal indult el a mátraverebély-szentkúti nemzeti kegyhelyre. A közös út, az imádság, a tanúságtételek és a szentmise a lelki elmélyülés, a találkozás és a hit megvallásának különleges ünnepévé vált.

Jézust követve, a kereszt mögé felsorakozva indultak a zarándokok Szentkút felé. A szélrózsa különböző irányából, tizenhat útvonalon, csillagtúraszerűen közelítették meg a kegyhelyet, érintve a környék településeit: Szüpatkot, Maconkát, Hasznost, Tart, Kis- és Nagybárcányt, Márkházát, Nagybatonyt.

(Folytatás a 8. oldalon)

pesti Piarista Gimnáziumot, a Budai Ciszterci Szent Imre Gimnáziumot és a Szent Angéla Ferences Gimnáziumot. Jári Ferenc mumbai magyar főkonzul és a Külügyminisztérium is szorgalmazta, hogy létrejöjjön a kapcsolat a három iskolával.

Négy szerzetesrend együttműködése valósul meg ebben a programban – mondja Szalai Gábor, a Szent Angéla-iskola igazgatója. „Megörültem, hogy neves iskolákkal, a piaristákkal és a ciszterekkel közösen vehetünk részt ebben.

(Folytatás a 11. oldalon)

Mértékadó
Kultúra, TV és rádióműsor
2025. június 9-13.

Makray János képei
a budapesti Szent Kereszt-templomban
Rossellini és Szent Ágoston
Film: Rádió

ISSN 0133-1205

9 770133 120548

Urunk mennybemenetelének ünnepén, június 1-jén délelőtt a Szentatya ünnepélyes szentmisét mutatott be a Szent Péter téren a családok, gyermekek, nagyszülők és idősök jubileuma alkalmából. Az alábbiakban XIV. Leó pápa teljes homíliájának fordítását közöljük.

A mai világnak szüksége van a házastársi szövetségre

XIV. Leó pápa beszéde a családok jubileumán

Az evangéliumban [Jn 17,20–26] azt hallottuk, hogy Jézus imádkozik értünk az utolsó vacsorán (vö. Jn 17,20): Isten emberré lett Igéje, aki immár földi életének vége felé közeledik, ránk, testvéreire gondol, és a Szentlélek erejében áldást, könyörgést és dicséretet intéz az Atyához. Amikor pedig ámulattal és bizalommal telve belépünk Jézus imájába, az ő szeretete minket is bevon egy nagy projektbe, mely az egész emberiséget érinti.

Krisztus ugyanis azt kéri, hogy mindannyian „egyek” legyünk (Jn, 17,21). Ez a legnagyobb jó, amit csak kívánni lehet, mert ez az egyetemes egység valósítja meg a szeretetnek azt az örök közösségét, amely magával Istennel azonosul: az Atyával, aki az életet adja, a Fiúval, aki azt befogadja, és Lélekkel, aki azt megosztja. Az Úr nem azt akarja, hogy az eggyé válás érdekében egy névtelen tömeghez hasonlóan különbséget nem ismerő masszává váljunk, hanem azt akarja, hogy eggyé legyünk: „Amint te, Atyám bennem vagy, s én benned, úgy legyenek ők is eggyé bennünk” (Jn, 17,21). Az egység tehát, amelyért Jézus imádkozik, olyan közösség, amely azon a szereteten alapul, amellyel Isten szeret, amelyből az élet és az üdvösség a világba jön. És mint ilyen, mindenekelőtt ajándék, melyet Jézus hoz el. Isten Fia ugyanis az ő emberi szívével fordul az Atyához, amikor azt mondja: „én bennük, te bennem, hogy így ők is teljesen eggyé legyenek, s megtudja a világ, hogy te küldtél engem, és szeretted őket, amint engem szeretted” (Jn, 17,23).

Csodálattal hallgassuk ezeket a szavakat: Jézus azt nyilatkoztatja ki nekünk, hogy Isten úgy szeret bennünket,

ahogyan önmagát szereti. Az Atya nem kevésbé szeret bennünket, mint egyszülött Fiát, azaz végtelenül. Isten nem

csolatlak, vagyis az emberség és a kölcsönös gondoskodás szabad és felszabadító kötelékének köszönhetően élünk.

kevesbé szeret, mert ő először szeret, ő elsőként szeret!

Erről maga Krisztus tesz tanúságot, amikor azt mondja az Atyának: „Már a világ teremtése előtt szeretted” (Jn, 17,24). És pontosan így van: irgalmasságában Isten öröktől fogva magához akarja ölelni az összes embert, és az ő Krisztusban értünk adott élete az, ami eggyé tesz, ami egymással összeköt bennünket. Ma, a családok, a gyermekek, a nagyszülők és idősök jubileumán öröm hallani ezt az evangéliumot! Szeretteim, az életet azelőtt kaptuk, mielőtt akartuk volna. Ahogy Ferenc pápa tanította, „minden ember gyermek, de egyikünk sem maga döntött arról, hogy megszületik” (Úrangyala, 2025. január 1.). És nem csak erről van szó. Amint megszülettünk, másokra volt szükségünk az élethez, egyedül nem boldogultunk volna: valaki más mentett meg bennünket, aki gondoskodott rólunk, testünkről-lelkünkről egyaránt. Tehát mindannyian egy kap-

Igaz, néha ezt az emberséget elárulják. Például, amikor nem azért hivatkoznak a szabadságra, hogy életet adjanak, hanem hogy azt elvegyék, nem azért, hogy támogassák, hanem hogy ártsanak neki. Jé-

zus azonban – a gonoszszággal szemben is, mely szembehe-lyezkedik és öl – továbbra is imádkozik értünk az Atyához, és imája balszámként hat sebeinkre, a megbocsátás és a kiengesztelődés meghirdetésévé válik mindenki számára. Az Úrnak ez az imája teljes értelmet ad azoknak a gyógyító pillanatoknak, amikor – szülőként, nagyszülőként, gyermekként – szeretjük egymást. És ezt akarjuk hirdetni a világnak: azért vagyunk itt, hogy „egyek” legyünk, ahogy az Úr azt akarja, hogy „egyek” legyünk, családjainkban és bárhol élünk, dolgozunk és tanulunk: külön-bözőek, mégis egyek, sokan, mégis egyek, mindig, minden körülmények között, minden életszakaszban.

És ne feledjük: a családokból születik a népek jövője! Az elmúlt évtizedekben olyan jelet kaptunk, amely örömmel tölt el és elgondolkodtat bennünket: arra utalok, hogy házastársakat avattunk boldoggá és szentté, és nem külön-külön, hanem együtt. Gondolok itt Louis és Zélie Martinra, a Gyermeke Jézusról nevezett Szent Teréz szüleire; továbbá Boldog Luigi és Maria Beltrame Quattrocchira, akik a múlt században Rómában éltek családi életet. És ne feledkezzünk meg a lengyel Ulma családról sem: szülők és gyermekek, egyek a szeretetben és a vértanúságban! Azt mondtam, hogy ez elgondolkodtató jel. Igen, azzal, hogy az Egyház a házastársakra mint példamutató tanúkra mutat, azt üzeni

ják a kapcsolatokat és a társadalmakat.

Ezért hálával és reménnyel teli szívvel mondom nektek, házaspároknak: a házasság nem eszménykép, hanem a férfi és nő közötti igaz szeretet kánonja: a teljes, hűséges, termékeny szereteté (vö. Szent VI. Pál pápa: *Humanae vitae* enciklika, 9). Miközben egy testté alakít benneteket, ugyanez a szeretet képessé tesz arra, hogy – Isten képmásaként – életet adjatok. Ezért arra bátorítalak benneteket, hogy legyetek gyermekeitek számára a következetesség példaképei, viselkedjétek úgy, ahogyan szeretnétek, hogy ők viselkedjenek, az engedelmisségen keresztül szabadságra neveljétek őket, mindig keressétek a jót bennük és az azt növelő eszközöket! Ti pedig, gyerekek, legyetek hálások születeknek: mondjatok köszönetet az élet ajándékáért és mindazért, amit nap mint nap kaptok vele együtt, ez az első módja a szüleink iránti tiszteletnek (vö. Kiv20,12)! Végül pedig tőletek, kedves nagyszülők és idősök, azt kérem, hogy vigyázatok szereteteikre, azzal a bölcsességgel és együttérzéssel, alázattal és türelemmel, amelyre az évek tanítanak.

A családban az étellel együtt továbbadjuk a hitet, nemzedékről nemzedékre: úgy osztjuk meg, mint az asztalon lévő ételt és a szívünkben égő szeretetet. Ez kiváltságos helylyé teszi a családot a Jézussal való találkozáshoz, aki szeret bennünket és mindig a javunkat akarja. És még egy utolsó dolgot szeretnék hozzátenni. Isten Fiának imája, mely reményt ad nekünk az úton, arra is emlékeztet bennünket, hogy egy napon mindannyian uno unum leszünk (vö. Szent Ágoston: *Zsoltármagyarázatok*, 127): egyek az egyetlen Megváltóban, akiket Isten örök szeretete ölel át. Nemcsak mi, hanem azok az apák és anyák, nagymamák és nagypapák, fiavér, nővérek és gyermekek is, akik előttünk járnak az ő örök húsvétjának fényében, és akikről úgy érezzük, itt vannak velünk ebben az ünnepi pillanatban.

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican Media

A Szentatya június 1-jén üdvözölte és megáldotta a Giro d'Italia kerékpárverseny kerékpárosait, amikor áthaladtak a Vatikánvárosi Állam területén.

Ezzel egyúttal Ferenc pápára is emlékeztek, aki elfogadta José Tolentino de Mendonça bíborosnak, a Kulturális és Nevelési Dikasztérium prefektusának javaslatát, melyet

a Vatikánvárosi Állam Kormányzósága és az Athletica Vaticana közösen valósított meg.

A Giro d'Italia Vatikánban való áthaladásának terve – mely a június 14-én és 15-én megrendezésre kerülő sport

jubileumának megelőző „első szakasza” – 2021. október 28-án született azon az ünnepségen, amelyen az Athletica Vaticana átvette a Nemzetközi Kerékpáros Szövetség hivatalos tagságát igazoló okiratot.

A tervet április 29-én mutatta be a Campidoglio Paul Tighe püspök, a Kulturális és Nevelési Dikasztérium titkára.

A 108. Giro d'Italia utolsó szakasza a Caracalla-fürdőnél indult. A versenyzők hivatalosan még nem versenyeztek. A Petriano bejáraton keresztül érkeztek Vatikánvárosba, és körülbelül három kilométert tettek meg a vatikáni falakon belüli útvonalon. A pápa a Piazza dei

Protomartiri Romani téren várta őket. Aztán továbbhaladva a Porta sul vicolo del Perugino kapun keresztül léptek ki a Vatikánból. A hivatalos rajtjelt már olasz területen kapták meg.

Az alábbiakban XIV. Leó pápa olaszul és angolul mondott teljes köszöntőjének fordítását közöljük. [Olaszul:] Jó napot kívánok mindenkinek! Isten hozott benneteket a Vatikánban! Örülök, hogy üdvözölhetlek benneteket a Giro d'Italia ezen utolsó szakaszán. Remélem, hogy igazán csodálatos nap ez mindannyiatoknak. Legyetek tudatában, hogy a fiatalok példaképei vagytok az egész világon! Valóban nagyon szeretik a Giro d'Italiát, és nem csak Olaszországban. A kerékpározás nagyon fontos, mint általában a sport.

Köszönöm mindazt, amit tesztek, és legyetek valódi pél-

daképek! Bízom abban, hogy amint megtanultatok törődni a testetekkel, úgy a lelketek is mindig áldott lesz. Mindig

vigyázatok egész ember voltokra: a testetekre, az elmétekre, a szívetekre, a lelketekre! Isten áldjon meg benneteket!

[Angolul:] Isten áldjon meg mindannyiatokat a Giro d'Italia ezen utolsó szakaszán!

Gratulálok mindannyiatoknak, és legyetek tudatában, hogy mindig szívesen látunk benneteket itt, a Vatikánban, mindig szívesen fogad benneteket az Egyház, mely Isten minden ember iránti szeretetét képviseli. A mindenható Istennek: az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek áldása szálljon le rátok, és maradjon

veletek mindenkor. Minden jót! [Olaszul] Mindenkinek minden jót!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News olasz nyelvű szerkesztősége

Rómában dobogott a katolikus családok szíve

Magyarok is részt vettek a családok, gyermekek, nagyszülők és idősek jubileumi találkozásán

Május 30. és június 1. között rendezték meg a családok, gyermekek, nagyszülők és idősek jubileumi találkozását Rómában, amelyen részt vett egy több mint harmincfős magyar küldöttség is Marton Zsolt váci megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Családbizottságának elnöke vezetésével.

A küldöttség tagjai egyházmegyei családreferensek, különböző családmozgalmak, így a Házas Hétvége, a Schönstatt családmozgalom vagy a Fokoláre képviselői és családtagjaik, valamint két római katolikus és három görögkatolikus pap, utóbbiak részben családostul. A magyar résztvevők számára a program május 29-én, csütörtök este kezdődött, amikor a közös vacsorát követően a magyar zarándokok fogadására létrehozott Szent István Házban egy rövid ismerkedő estre került sor.

A küldöttség május 30-án, pénteken, rögtön a program elején valódi zarándokcsoport-

Péter-bazilikához, ahol a hömpölygő tömegbe vegyülve közelítette meg Szent Péter sírját.

Ezt követően küldöttségünk két magyar vonatkozású intézményt keresett fel: a Német-Magyar Kollégiumot, ahová az egykori Osztrák-Magyar Monarchia és Németország vonzáskörzetéből érkező papok és kispapok. Az épületben Farkas Ákos váci papnövendék, az intézmény cantus magistere, vagyis a zenéért felelős növendék kalauzolta a résztvevőket. A kollégium Mussolini diktatúrája alatt épült kápolnájában csak kivételes esetekben vesznek részt külsősök szentmisén, mivel az alapvetően az ott tanuló papnövendékek és papok szolgálatában áll.

Egy rövid ebédszünetet követően a Pápai Magyar Intézetben (PMI) folytatta a magyar vonatkozású római intézményekkel az ismerkedést a csapat. Itt Törő András rektor mesélt a nem szokványos, az állami és az egyházi funkciókat vegyítő épületről, amely a Magyar Nagykövetségnek és a Római Magyar Akadémiának is helyet ad. A PMI-ben ki-

pők, a Család Pápai Tanácsa és a Pápai Életvédő Akadémia korábbi elnöke tartott. Mások

eközben a LUMSA Egyetemen az Európai Családegylet, a FAFCE és az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa (CCEE) szervezésében a globális családpaktum és a családgyesületek nemzetközi hálózata témájában félnapos konferenciát rendeztek. A családpaktum az a közös cselekvési program, amelynek célja, hogy párbeszédet alakítson ki a családpasztoráció és a családdal foglalkozó tanulmányi és kutatóközpontok között, amelyek a katolikus egyetemeken működnek szerte a világon. A paktum a Világiak, Család és Élet Dikasztériumának, valamint a Pápai Társadalomtudományi Akadémiának a kezdeményezése, mely a család kulturális és antropológiai jelentőségére és a család előtt álló új kihívásokra irányuló vizsgálatokból

nek (WUCWO) családokkal foglalkozó munkacsoportjának a vezetőjeként van jelen a mostani szentévi találkozón. A világszövetség egyébként jövő héten tartja vezetőségi találkozóját Rómában. Borbálának Mariolina Ceriotti Migliarese előadása érintette meg leginkább a szívét: az olasz gyermekpszichiáter és -pszichoterapeuta többek között azt hangsúlyozta, hogy a valós házasság lebegjen a szemünk előtt, ne pedig az eszményit akarjuk megvalósítani. Hangsúlyozta, hogy a családban különböző emberek élnek együtt, akár a férjet és a feleséget, akár a különböző generációkat tekintjük. Ha ezt az egyszerű, de nagyon lényeges alapvetést nem vesszük figyelembe, nagyon könnyen szétcsúszhat a családi élet.

lateráni bazilikába, ahol szintén áthaladtak a szent kapun a zarándokok. A hivatalos központi program a templom előtti téren folytatódott: tanúságtételek és a The Sun és a Gen Verde keresztény zenei együttesek rövid előadása váltották egymást. A magyarok körében is nagy sikert aratott Alfio Russo, a mindössze tizenéves és szaxofonos, aki láthatóan showmannek sem utolsó. Az est és a Mária-hónap rózsafüzérrel zárult a helyszínen.

A tér bejáratainál tízezer példányt osztottak szét a résztvevők között a Szükséget Szentvédő Egyház pápai alapítvány által szerkesztett gyermekbiblia új kiadásából, öt nyelven (olaszul, angolul, spanyolul, franciául és portugálul), ezekből nekünk is jutott. A magyar küldöttség is nagy izgalommal

tá válhatott, hiszen az Angyalvár tövében található Piazzza Piától indulva egy körülbelül félórás, de a már kora reggel is tűző nap miatt embert próbáló úton vették a vállukra a zarándokkeresztet. Mellettünk az ideúton megismert, idősebbekből álló zarándokcsoport tagjai, akik Szicíliából érkeztek, de voltak itt spanyolok, mexikóiak, lengyelek, akik mindnyájan arra vártak, hogy ők is megkapják az egyszerű zarándokkeresztet, amely szemből, ha nem is teljesen hagyományos korpuszként, Jézus alakját formázza, a hátulján pedig a jubileumi szentév logója volt látható.

E kis zarándokútra a Szent-szék által kiadott zarándoklap segített felkészülni, rajta szentírási idézetekkel és a Minden-szentek litániájával. Marton Zsolt püspök hangsúlyozta, hogy a mi reményünk nem csalfa és nem vak, mint Csokonai Vitéz Mihály verse mondja, hanem az Isten szeretetében gyökerező, biztos reménység. A Via della Conciliazionén énekelve, és egyebek mellett a rózsafüzér egyik tizedét is imádkozva jutott el a csoport egy erre kijelölt úton a Szent

zárolag már végzett papokat fogadnak, akik továbbképzésen tartózkodnak Rómában. A rektor egy sajátos laza szerzetesközösséggént határozta meg az itt lakó magyar papok közösségét. Nagy Csaba atya, aki a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye családreferenseként érkezett a találkozóra, felidézte egykori élményeit, többek között azt, hogy vasárnap délutánonként mennyit kirándultak az akkori rektor, Tóth Tamás vezetésével.

Délután többen is csatlakoztak a közös programsorozathoz: a Spanyol lépcső tetején található Santa Trinità dei Monti-templomban Lisieux-i Szent Teréz szüleinek, a Martin házaspár ereklyéi jelenlétében lehetett imádkozni, a templom kertjében pedig koncert és gyermekprogramok zajlottak a hazánkban is jelenlevő Emmánuel közösség szervezésében. A napot imavirrasztás zárta.

Május 31-én, szombaton a Szent István Ház kápolnájában bemutatott szentmisét követően több részre oszlott a csoport. A legtöbben a Santa Maria in Trastevere-templomban tartott katekézisre mentek, amelyet Vincenzo Paglia püs-

mellett a Pécsi Egyházmegyből érkezett Szi házaspár is ezen a programon vett részt, akik nagy lelkesedéssel számoltak be róla, milyen mély katekézist hallottak. A nyolcvanéves fópásztor felhívta a figyelmet arra, hogy megnőtt az átlagéletkor, és így mindannyiunknak fel kell készülnünk arra, hogy húsz-harminc évvel tovább élünk, azaz ennyivel tovább leszünk idősek. Hangsúlyozta, hogy az idősek feladata megtanulni megélni és átadni azt, hogy hogyan lehet lassabban, ráérősebben élni az életet. Ugyanakkor rávilágított, hogy ha tévénzés közben lustálkodhatunk is, a hit továbbadásában semmiképpen sem teletlenkedhetünk.

Voltak, akik a Róma különböző terein zajló Párbeszéd a várossal elnevezésű kulturális és lelki programok közül választottak, így például a Gödről érkezett Takáts házaspár négy, tizen- és huszoneves korú gyermekével együtt. Ők többek között a Spanyol lépcsőhöz mentek el, ahol a Neokatekumenális Út idősebb és fiatalabb tagjainak köszönhetően remek zene szólt, tánc-tanítással egybekötve. Mind-

Fotó: Agonás Szonja

és kutatásokból született. Az együttműködés jegyében számos szereplő kapott lehetőséget a megszólalásra mind az öt kontinensről.

A konferencián részt vett Csehné Vadnai Borbála, a nagy múltú KALÁSZ női lelkeség nemzetközi kapcsolatokért felelős munkatársa is, aki egyben a Katolikus Női Szervezetek Világszövetségé-

A délután során a Santa Maria Maggiore-bazilikához látogatott el a magyar küldöttség, ahol átléptek a szent kapun, majd egyesével fejet hajtottak Ferenc pápa sírjánál, végül közösen elmondtak egy rózsafüzért. Bár már nincs olyan hosszú sor a bazilika előtt, mint a Ferenc pápa temetését követő első hetekben, így is nehezebb volt bejutnunk, mint utána a

várta a szentévi találkozó zárásaként a június 1-jei, vasárnapi pápai szentmisét. A szertartás 10.30-kor kezdődött XIV. Leó vezetésével a Szent Péter téren, ahová több ezer gyermeket és családot vártak a világ minden tájáról.

Agonás Szonja
Fotó: Dömötör-Hollik
Erzsébet, Góbel Ágoston

A BIBLIA ÜZENETE

Lelkes keresztények

ApCsel 2,1–11

„Mindnyájan együtt voltak az emeleti terem-ben...” (ApCsel2,1). A feltámadás utáni 50. napi események ezen mondatát hívom segítségül, hogy néhány, a pünkösdi ünnepre hangoló gondolattal szolgálhassak minden kedves olvasó számára.

Még papnövendék koromban egy burgenlandi kis faluban jártam. Az ott szolgáló oszt-rák atya ezt mondta egyszer: „Gyere, mutatok neked egy érdekes házat!” Elvitt egy faluszéli takaros, kertes házhoz, ahol huszoneves fiatal emberek tettek-vettek. Biztos nem szerzete-sek – gondoltam rögtön –, hisz öltözkűkben, megjelenésükben inkább suhancoknak néztek ki... Kérdezősködni kezdtem felőlük. Elmond-ták, hogy önellátó gazdálkodást folytatnak, dolgoznak és imádkoznak, és azt se hallgatták el, hogy megpróbálják elviselni a falubeliek rosszallását. Nem értettem, vajon miért nem nézik őket jó szemmel, mi a baj velük. „Ez a Coenacolo” mondta az atya, de nem mertem elárulni magam, hogy nem teljesen világos, miről beszél. De mikor hazaérkeztem, alapo-san utánanéztem...

Bár az evangélisták beszámolóiból nem de-rül ki egyértelműen, hogy Jézus hol költötte el az utolsó vacsorát, a keresztény hagyomány azt az emeleti termet nevezi coenaculumnak, ahol Jézus ránk hagyta az Eucharisziát, és valószínűleg szintén ez az a terem, ahol a ta-nítványok titokban összegyűltek, illetve ahol megszületett az Egyház is, az apostoloknak és Máriának, Jézus anyjának jelenlétében.

De kik voltak azok, akik összegyűltek? Jé-zus édesanyját leszámítva egytől egyig bűnös, gyarló, esendő emberek. És még ők akarják

tanítani az egész világot? Részegesnek be-állított, egyszerű, tanulatlan emberek akar-nak ilyesmire vállalkozni? Ha a Szentlelket nem kapták volna meg, és a Lélek nem lakott volna bennük, akkor ezekre a nekik szege-zett kérdésekre talán ugyanúgy válaszoltak volna, mint nagycsüörtők éjszakáján, amikor meghunyászkodtak, és nemmel válaszoltak. A Szentlélek erejével viszont megszületett bennük az igen, a bűnből sikerült nekik életre támadni (vö. Róm 6.).

Nem véletlen, hogy éppen Coenacolónak nevezik számos országban azokat a rehabilitá-ciós otthonokat, ahol olyan fiatalokat fogadnak be, akik a kábítószer rabjaivá váltak, de gyó-gyulni szeretnének. Feljebb én is utaltam rá, hogy az adott település lakói ferde szemmel néztek a betelepült „új” lakókra: „Mit akarnak itt ezek a drogosok?” Ők pedig erre egytől egyik azt válaszolják: élni! Élni akarnak, féle-lem és megkötözöttség nélkül. És ez, ha nem is mindegyiküknek, de azért sokuknak sikerül. Sikerül nekik a bűnből új életre támadni. Nem önerőből, és természetesen nem is a lekicsiny-lő, becsmérlő megjegyzések hatására, hanem a coenákulum csodálatos titka által. Hogy mi ez a titok?! „Ők mindannyian állhatatosan, egy szív-vel-lélekkel kitartottak az imádságban.” (ApCsel 1,14). Ezt a pünkösdi titkot és egyben jókíván-ságot szeretném megosztani a kedves olvasók-kal: tüzesítse át a mi lelkünket is az imádság, legyünk valóban lelkes keresztények! Nagy szükség van rá az egyre lelketlenebbé váló világunkban...

Fekete Szabolcs Benedek

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Ünnepek és jeles napok (75.)

Akik megélik a keresztény hitüket – legye-nek bár katolikusok, ortodoxok, protestánsok, vagy akár a kis egyházakhoz tartozók –, jól tud-ják, hogy a pünkösd kimagaslóan nagy ünnepe az Egyháznak: a Szentlélek eljövetelének nap-ja. Az is ismerős számukra, hogy az elnevezés ószövetségi eredetre utal. Ott a pászka-ünnepet követően az ötvenedik napon került sor a követ-kező nagy ünnepre. Az *Újszövetség* világában viszont Jézus Krisztus feltámadását követően tartjuk a nagy ünnepet, a Szentlélek leszállá-sát, és ugyanúgy az ötvenedik napon. Egyértel-műen az isteni kinyilatkoztatásra, a *Szentírásra* alapozódik mindez. Az *Apostolok Cselekedetei* tárja elénk az esemény külsősegeit, amint azt fel is olvassuk a liturgiában: zúgó szélvészként közeledett a Lélek, hogy tűzlángok alakjában ereszkedjen le az apostolokra (ApCsel 2,2-3). Majd következik a lényeg: „Mindannyiukat eltöltötte a Szentlélek” (ApCsel 2,4).

És hogy mit jelent ez utóbbi? Görögkato-likus Egyházunkban az ünnep fő éneke adja meg a választ. A tropárban nagyon ünnepélye-sen ezt énekeljük: „Áldott vagy te, Krisztus Istenünk, ki a halászokat bölcekké titted”. Igaz, Jézus nem mindegyik tanítványa volt halász, mégha legalább négyőjüket ebből a foglalko-zásból szolgáltotta is magához, tény azonban, hogy valamennyi tanítvány kétkezi munkás ember volt, akiket Jézus, illetve a Szentlélek kiáradása tett bölcekké. Félelmetes még csak belegondolni is, hogy ezek a nagyrészt írástu-datlan, egyszerű emberek indítják el – persze Jézus kezdeményezésére és az ő nyomdokain – azt a világmozgalmat (ha szabad így nevezni az Egyházat), amelyet ma a világ lakosságának csaknem egyharmada követ. Hogyan valósul-hatott ez meg?

Az ének folytatása erre is megadja a vá-laszt: „leküldvén nekik a Szentlelket”. Igen! Íme, itt vagyunk a pünkösdi lényegénél. A Jé-zus által küldött Lélek tudja végbevinni az apostolokban, illetve majd általuk a világban a nagy csodát: a hit áradását és árasztását! Ezért mondta Jézus korábban az apostola-inak: „Jobb nektek, ha elmegyek, mert ha nem megyek el, akkor nem jön el hozzátok a Vigasztaló. Ha azonban elmegyek, akkor elküldöm” (Jn 16,7).

Hogy miért, arra az ének folytatása vá-laszol: „őáltaluk hálódba ejtetted az egész földet”. Ezt már nem a *Szentírás*, hanem az Egyház története igazolja. Ámde az alapgon-dolat Jézus missziós parancsában rejlik. El-küldi apostolait, hogy menjenek a föld végső határáig, és tegyék tanítványaivá az összes nemzetet (Mt 28,19). Igen, az Egyháznak ez a küldetése a Lélek működése által! S milyen érdekes, hogy a Jézus feltámadása után történt csodálatos halfogás is erre utal. Miután Jézus szavára kivetették a hálót, tömérdék ha-lat fogtak. Pontosan százötvenhárom nagy hallal volt tele a háló (Jn 21,11). Ez a szám pedig az akkor ismert nemzeteket jelöli. Te-hát előrevetíti az apostolok munkálkodásának fontosságát.

A Lélek munkálkodott az első pünkösd-kor, amikor leszállt az apostolokra. Azóta is munkálkodik. A megkeresztelt és megbérmált emberekben különösen is jelen van. Nem ön-célúan. Azért, hogy bátorítson és erősítsen a Jézusról szóló tanúságtételle.

Ivancsó István

JÚNIUS 8., PÜNKÖSDVASÁRNAP

(Prágai Szent Ágnes szűz, Boldog Sándor István, Medárd, Helga) – Vigília-mise: Ter 11,1–9 (*A helyet, ahol az Úr összehavarta az egész föld nyelvét, Bábelnek nevezik.*) vagy Kiv 19,3–8a.16–20b (*Az Úr leszállt a Sínai-hegyre, az egész nép előtt.*) vagy Ez 37,1–14 (*Ti, kiszáradt csontvázak, éltető leheletet adok belétek, és megelevenedtek.*) vagy Joel 3,1–5 (*Még a szolgálkra és szolgálókra is kiárasztom lelkemet azok-ban a napokban.*) – Róm 8,22–27 (*A Szentlélek könyörög bennünk, emberi szóval ki nem fejezhető fohászkodással.*) – Jn 7,37–39 (*Az élő víz folyama a Szentlélek!*) – Ünnepi mise: ApCsel 2,1–11 (*Mindannyiukat eltöltötte a Szentlélek, és nyelveken kezdtek beszélni.*) – 1Kor 12,3b–7.12–13 (*Mi mindannyian egy Lélekben egy testté lettünk keresztségünk által.*) vagy Róm 8,8–17 (*Akiket Isten Lelke vezérel, azok Isten fiai.*) – Jn 20,19–23 (*Amint engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket. Vegyétek a Szentlelket!*) vagy Jn 14,15–16.23b–26 (*A Szentlélek megtanít titeket mindenre, amit mondtam nektek.*) – **Énekrend:** Ho 98 – ÉE 567, 418, Ho 98 – ÉE 128, Ho 127 – ÉE 570, Ho 102 – ÉE 124.

JÚNIUS 9., HÉTFO – A Boldogságos Szűz Mária, az Egyház Anyja emléknapja (Évközi 10. hét, Szent Efrém diakónus és egyháztanító,

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

A Szentlélek nyolcadik ajándéka

A húsvéti időszak hagyományosan ideális alkalom a beavatás szentségeinek kiszolgál-tására: a kereszttelőre, az elsőáldozásra és a bérmálkozásra. Pünkösd ünnepének liturgikus szövegei a Szentlélek működésére irányítják figyelmünket, aki a szentségek ünneplésén ke-resztül szüntelenül megszenteli az Egyházat, minden népre „kiárasztotta az istenismeret fé-nyét, és a különböző nyelvű emberek sokaságát az egy közös hit megvallásában egyesítette”.

Az ünnep prefációja itt arra az egyszeri csodára utal vissza, amikor Jeruzsálemben a tanítványok megkapták a Szentlelket, majd mindenkinek a saját nyelvén hirdették Krisz-tus örömhírét. Múlt időben fogalmaz, de jelen időben is tehetné, hiszen a megváltás húsvéti művét Isten a mi életünkben, a liturgia jelen idejében teljesíti be: a pünkösdi csoda még most is folyamatban van, mert Isten minden generációt szeretne összegyűjteni és elvezetni az üdvösségre.

Ezért küldi el a bölcsesség Lelkét, hogy – a mise ősi (*Gelasianum Vetus*, 638) kezdő könyör-gésének szavai szerint – „betöltse hívei szívét

A HÉT SZENTJE

Szír Szent Efrém

Június 9.

Efrém kora Egyházá-nak sok nehézséggel kel-tett megküzdenie: az antik pogányság hanyatlóban volt ugyan, de Hitehagyó Julianus császár idejében még egyszer megmutatta hatalmát. Az asztrológia a keresztényekre is ha-tással volt. Az Egyházon belül pedig színre lépett az arianizmus. Igen ha-tékonyan terjesztették to-vábbá a manicheizmust, ezt az iráni, buddhista és keresztény elemekből ve-gyített, szinkretista vallás, mely a szomszédos Per-zsiában alakult ki. Róma és a Perzsa Birodalom között elkeseredett harc dúlt, a perzsa II. Snapur a keresztényüldözésről volt híres. Efrém hazája, Niszibisz 363-ban, Julianus veresége után a perzsák kezére került. A szent mezopotámiai (ma délkelet-törökországi) szü-lővárosa akkoriban a Római Birodalom fontos határerődítménye volt.

Efrémet szülei keresztény hitben nevelték, és a kor szokása szerint felnőttkorában, tizen-nyolc évesen keresztelték meg. Két püspök, a niszibiszi Jakab és Vologezesz hatott rá a leg-erősebben, és hamarosan ünnepelt tanára lett a niszibiszi iskolának, ahol elsősorban a *Szentírást* tanulmányozták. Költeményekben és prózai írásokban küzdött kortá tévtanai ellen. A titkos ismereteket terjesztő gnosztikusok sok követőt szereztek azzal, hogy tanításaikat népszerű, könnyen énekelhető dalokban adták tovább.

szába (ma Urfa) vonult vissza. Ott eleinte egy sziklabarlangban remeteként élt, de nemsokára tanítani kezdett. Itt írta aszketikus műveinek nagy részét. 372 telén pusztító éhínség támadt, ekkor egy időre felhagyott a remeteélettel, hogy segítse az embereket, és élelemosztást vállalt. Nem sokkal később meghalt.

A szír irodalom legnagyobb alakja volt ab-ban az időben, amikor a Szír Egyház még nem vált le az egyetemes Egyházról. Efrémet az Ortodox és a Katolikus Egyház is a magáénak vallja. Ő az egyetlen szír nyelvű szent, akit a Katolikus Egyház egyháztanítói méltóságra emelt.

L.K.

Előd, Annamária, Pelágia) – Ter 3,9–15. 20 vagy ApCsel 1,12–14 – Jn 19,25–27 – **Zsolozsma:** II. zsoltárhét.

JÚNIUS 10., KEDD (Margit, Diána, Gréta) – 2Kor 1,18–22 – Mt 5,13–16.

JÚNIUS 11., SZERDA – Szent Barna-bás apostol emléknapja (Barna, Barabás) – ApCsel 11,21b–26; 13,1–3 – Mt 10,7–13.

JÚNIUS 12., CSÜTÖRTÖK – A MI URUNK, JÉZUS KRISZTUS, AZ ÖRÖK FŐPAP ÜNNEPE (Villő, Adelaida) – Iz 52,13–53,12 vagy Zsid 10,11–23 – Lk 22,14–20.

JÚNIUS 13., PÉNTEK – Páduai Szent Antal áldozópap és egy-háztanító emléknapja (Anett, Antónia) – 2Kor 4,7–15 – Mt 5,27–32.

JÚNIUS 14., SZOMBAT (Vazul, Hedvig) – 2Kor 5,14–21 – Mt 5,33–37.

JÚNIUS 15., SZENTHÁROMSÁG VASÁRNAPJA (Évközi 11. vasárnap, Árpád-házi Boldog Jolán szerzetesnő, Vid, Kreszcencia) – Péld 8,22–31 (*Isten öröktől fogva tervei szolgálatára rendelte a Bölcsességet, mielőtt még bármit alkotott.*) – Róm 5,1–5 (*A nekünk ajándékozott Szentlélek által kiáradt szívünkbe az Isten szeretete.*) – Jn 16,12–15 (*A Szentháromság: Atya, Fiú, Szentlélek.*) – **Énekrend:** Ho 105 – ÉE 572, 418, Ho 105 – ÉE 131, Ho 104 – ÉE 574, Ho 274 – ÉE 361.

A soha el nem múltó remény jele

Mindszenty-szobrot áldottak meg Mariazellben

(Folytatás az 1. oldalról)

A flamand Beatrix Van den Borre FSO nővér, a budapesti engesztelőkápolna működtetője; Szaknyéri Tünde, a zalaegerszegi Mindszentyneum munkatársa és a felvidéki Tarics Péter tanúságot téve osztották meg élményeiket Mindszenty Józsefről, majd Rieger Tibor Kossuth-díjas szobrászművész, Tábi János, valamint a Mindszenty Alapítvány munkatársai és a tanúságot tevők gyertyát gyújtottak Mindszenty bíboros feldíszített képe előtt.

A szentmise kezdetén orgonaszóra ünnepélyesen bevonult az asszisztencia, a jelen lévő papok, a szentmise főcelebránsa, Udvardy György veszprémi érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia alelnöke; Székely János szombathelyi megyéspüspök, a szentmise szónoka; Dominik Duka OP nyugalmazott prágai érsek, bíboros; Pedro López Quintana érsek, bécsi apostoli nuncius; Michael Staberl, a mariazelli bazilika előjárója.

Jelen voltak a Máltai Lovagrend és a Szent Sír Lovagrend tagjai; állami részről Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára; Szilágyiné Bátorfi Edit bécsi nagykövet; Habsburg-Lotharingiai Mihály, a Mindszenty Alapítvány tiszteletbeli elnöke; Majthényi László, a Vas Vármegyei Közgyűlés elnöke. A szentmisén felemelő zenei szolgálatot végzett a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola énekkara Sapszon Ferenc és Sapszon Borbála vezényletével. Az orgonán Lakner-Bognár András, a szombathelyi Sárlos Boldogasszony-székesegyház orgonistája játszott.

Michael Staberl előjáró elmondta: a mariazelli bazilika a Magyarok Nagyasszonya zarándoktemploma, a 14. század óta tisztelik itt a Szűzanyát kegyszobra jelenlétében. Sok magyar szent ábrázolása is látható a templomban, így Szent Istváné, Szent Lászlóé, Szent Imre hercegé is. Megtiszteltetés, hogy Mindszenty bíboros 1975 és 1991 között itt nyugodott. A bíboros egy szentévből halt meg, s most is egy szentévből jöttünk el Mariazellbe, hogy megünnepeljük őt – fogalmazott Michael Staberl.

Quintana Pedro López érsek, bécsi apostoli nuncius köszöntötte az egybegyűlteket. „Mindannyian hálás szívvel veszünk részt ezen a szentmisén, amelyet Isten tiszteletreméltó szolgája, Mindszenty József bíboros emlékére ajánlunk fel, aki a 20. század nagy hitvallói közé tartozik” – kezdte köszöntését, és közvetítette a jelenlévőknek XIV. Leó pápa üdvözlését.

Beszédében a nuncius rámutatott: „Mindszenty József azt a keresztet hordozta, amelyre népe volt felfeszítve. Egész életét ez a kereszt határozta meg, amit rendíthetetlen bátorsággal vitt a vállán.” Quintana Pedro López megemlékezett arról, hogy 1946 februárjában XII. Piusz pápa saját kezűleg tette Mindszenty József fejére a bíborosi kalapot, majd négy-

szemközt figyelmeztette: a harminckét bíboros közül ő lesz az első, aki vértanúságot szenved. És valóban, a magyar prímás a saját testén viselte a kommunista egyházüldözés jeleit. Emlékiratait azért írta meg, hogy személyes sorsán keresztül a világ megismerhesse Magyarországot és Egyháza keresztjét.

Amikor Mindszenty bíboros 1975. május 6-án Bécsben, az Irgalmasrendi Kórházban elhunyt, VI. Pál pápa így jellemezte őt: „Egyedülálló pap és jó pásztor volt.” Quintana Pedro López nuncius elmondta: Mariazell nemcsak Ausztria legjelentősebb Mária-kegyhelye, hanem sok éven át a magyar nép csendes reménységének helye is volt, hiszen itt nyugodott Mindszenty bíboros teste, amíg vissza nem szállították szülőhazájába. A bíboros így a határokon átvélt összefogás jelvéé is vált.

Ezen a helyen kiemelten imádkozzunk Mindszenty bíboros boldoggá avatásáért és magyar népünkért, melyért felajánlom ezt a szent-

A történelmi viharban honnan merítette az erőt, hogyan lett támasza, reményt adó apostola emberek millióinak? – tette fel a kérdést Székely János püspök. – Első erőforrása a szülői ház volt, az ima és az erényes élet helye, ahol hetente kétszer bőjtöltek, és esténként térdén állva mondták a közös imádságot. Édesanyja, Borbála imádsága és szeretete Mindszenty egész életét végigkísérte, és börtöncelláját is beragyogta. Édesapja, Pehm János községbíró és több testület elnöke volt. Amikor a kis Józseffel szavazni indultak, a fia kezébe adta a nemzeti színű zászlót: Úgy markold, Jóska, ezt a zászlót, hogy se ember, se vihar ki ne tépje a kezedből! Vannak-e ma is ilyen családi otthonok, amelyek az ima és az erényes élet bölcsői? – tette fel a kérdést a szombathelyi megyéspüspök.

Mindszenty József bíboros szilárd helytállásának második forrása a fáradhatatlan lelkipásztori munka volt. Zalaegerszegi plébánossága

misét – fogalmazott bevezető szavaiban Udvardy György érsek. – Mindszenty József, aki pásztorként, fogapként kész volt életét áldozni népe üdvösségéért, legyen példa számunkra. Személyében közel jött hozzánk a vértanúság, ő arra bátorít minket, hogy imádkozzunk és harcoljunk a jóért.

A *Jelenések könyvéből* vett olvasmány és a *Szent János apostol első leveléből* való szentlecke után Kuzmányi István diakónus felolvasta a nyolc boldogságról szóló evangéliumot *Szent Máté könyvéből*. Székely János a szentbeszéde elején németül köszöntötte az ünneplőket, majd Jézus boldogságmondásai közül kiemelte azokat, amelyek különösen igazak Mindszenty József életére.

1948. november 18-án, elfogatására készülve ezt írta a főpásztor: „Állok Istenért, Egyházért, Hazáért, mert ezt a kötelességet rója rám népem szolgálatára. Nemzetem szenvedése mellett a magam sorsa nem fontos. Nem vádoló vádlóimat (...). Szívemből megbocsátok nekik.” Mindszenty József szilárdan állt a történelem egy nehéz évszázadában, amikor Európát két világháború, a náci és a kommunista diktatúra borzalmai pusztították, bekövetkezett a trianoni békediktátum aláírása és az 1956-os szabadságharc vérbe fojtása.

alatt tizenkilenc templomot és kilenc iskolakápolnát építtetett fel, nyolc egyházi iskolát, há-

rom kollégiumot és egy idősothont hozott létre. A szegényeken tűzifával, élelemmel, ruhával segített; évente harmincöt diák tanítását fizette. Amikor a második világháború után bémált, az éhezők miatt csak egyszerű ételt fogadott el a plébánosoktól. Ha valahol bőségesebb ebédet kínáltak, az után felállt az asztaltól, és kiment a temetőbe, a papi sírokhoz, imádkozni. Veszprémi püspöksége alig másfél éve alatt új plébániák egész sorát alapította, és tizenegy új katolikus iskolát hozott létre. Később több mint százezer férfinak vezetett gyalogos zarándoklatot Máriaremetére, s az általa meghirdetett Mária-év eseményein összesen mintegy négy és fél millióan

Michael Staberl, a mariazelli bazilika előjárója, Székely János szombathelyi megyéspüspök, a szentmise szónoka, Udvardy György veszprémi érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia alelnöke, az ünnepi szentmise főcelebránsa, Dominik Duka OP nyugalmazott prágai érsek, bíboros és Rieger Tibor, a bronzból készült Mindszenty-szobor alkotója

vettek részt. Vajon vannak-e ma hozzá hasonló, fáradhatatlan lelkipásztoraink?

Rendíthetelen kiállásának harmadik forrása a hit, az imádság és az aszkézis volt – folytatta beszédét Székely János püspök. – Nagyböjt idején hetente kétszer kenyéren és vízen bőjtölt, sokszor a földön aludt, naponta másfél órában imádkozott, gyónásait térdén állva végezte. Mindig megvédte azokat, akiket jogtalanul bántottak; védelmére kelt a kigúnyolt cigány gyereknek, és tüntetőleg együtt sétált a zalaegerszegi rabbiával. Szót emelt a Dunántúl hadszíntérré változtatása ellen, és követelte a zsidóüldözés megállítását. A kommunista diktatúra kiépítésének éveiben a végsőkig igyekezett megvédeni az egyházi iskolákat és az Egyház szabadságát. A számkivetésben sem érzett keserűséget, a hit örö-

a megkínzottak segélykérését ne hallják künn...” A kirakatper előtti hetekben ételére idegrendszer károsító mérgeket kevertek, éjszakánként órákon át verték, megalázták, egy percre sem engedték aludni. Amikor azután 1956-ban, a szabadulása után megszólalt a rádióban, kifejezte, hogy senkivel szemben nem őríz haragot a szívében. Fogságából való szabadulása után egyik papja úgy fogalmazott: látta Mindszenty arcán, hogy a börtönben szent lett.

Most, ötven évvel a halála után, amikor Mariazellben szobrot állítunk a tiszteletére, meg kell tanulnunk, mi az a három forrás, amely táplálta és éltette őt. Család, odaadó munka és imádság – ma is ez Mindszenty bíboros üzenete számunkra. Székely János püspök a beszéde végén rámutatott: Rieger Tibor szobra a leghűségesebb pásztor egyéniségének belső forrását, békéjét és szilárdságát sugározza, minden gesztus nélkül. Engedjük, hogy általa Mindszenty bíboros szóljon hozzánk. Legyen újra szent a családi otthon, legyünk újra tenni, alkotni képes magyarok, és legyünk újra az imádság nemzete! „Őszinte megtérés, ragyogó családok, hiteles és odaadott életű lelkipásztorok, élő keresztény közösségek nélkül nincs jövője a magyar kereszténységnek, a magyar kultúrának, de az európainak sem. Mindszenty bíboros prófétai üzenete ébreszsen, ihlessen, mutasson utat mindannyiunknak!” – zárta beszédét a főpásztor.

Szentáldozás után a jelenlévők Habsburg-Lotharingiai Mihály főherceg vezetésével közösen elmondták a Mindszenty bíboros boldoggá avatásáért szóló imát. A Himnusz és a Boldogasszony Anyánk elneklése után a keresztet követve az asszisztencia, a Szent Sír Lovagrend és a Máltai Lovagrend tagjai, a papok és a püspökök kivonultak a bazilika oldalában elhelyezett, aranyszínű lepellel letakart bronzszoborhoz; követték őket a közelet képviselői és a zarándokok.

A letakart szobornál a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola előadásában elhangzott Varga László és Sapszon Ferenc

Mindszenty-éneke. Beszédében Dominik Duka bíboros kifejezte Mindszenty bíboros iránti csodálatát. Kiemelte: Mindszenty József egyike a 20. század első felében élt kiemelkedő személyiségeknek, akik döntő módon hatottak Európa és az Egyház életére. Mindszenty bíboros fellépésének bátorságát méltatva Dominik Duka elmondta, hitvalló bíborosnak az istenellenes diktatúrákkal való szembenállása jelentősen befolyásolta az elnyomó rezsim elleni küzdelmet.

„Továbbra is szükséges személyének a Szentszék általi elismerése. Örömmel jelentem be, hogy XIV. Leó pápa kijelentette: a kommunizmus mártírjait nemcsak sürgősen rehabilitálni kell, hanem kultuszukat is meg kell erősíteni.” Mindszenty József szobrának leleplezése az első lépés ezen az úton – tette hozzá Duka bíboros, majd úgy fogalmazott, Magyarországot és Csehországot összeköti a mártír bíboros alakja.

Habsburg-Lotharingiai Mihály főherceg beszédében Mindszenty József életútját és végrendeletét ismertette. Felidézte, amikor a bíboros koporsóját Esztergomba szállították, a határtól emberek sokasága fogadta őt a Himnusz énekelve, s a falvakban szóltak a harangok.

Miközben Habsburg-Lotharingiai Mihály és Tábi Mihály leleplezte a szobrot, elhangzott Bárdos Lajos *Isten, hazánkért térdelünk elődbe* című kórusműve. Székely János püspök és Michael Staberl, a bazilika előjárója megáldotta a Mindszenty-szobrot, amelyet elsőként Udvardy György és Székely János koszorúzott meg, majd a Mindszenty Alapítvány képviselőjében Habsburg-Lotharingiai Mihály és Kovács Gergely.

A koszorúzás alatt engesztelő éneket hallottunk a kórustól, majd az ünneplők csoportképeket készítettek az új szobornál. Mindszenty József ideiglenes sírjának helye nem kaphatott volna méltóbb ajándékot ennél a bronzszobornál, amelynek eddig csak mészko-, gipsz- és márványváltozatát ismerhettük.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita

Kápolnabúcsú Hévízen

Udvardy György veszprémi érsekkel ünnepeltek az idősotthon lakói

Szűz Mária, a keresztények segítségére ünnepén, május 23-án búcsúi szentmisét mutatott be Udvardy György veszprémi érsek a hévízi Szent Lukács Idősek Otthonának kápolnájában. A szentmise után megnyílt Sütő György festőművész A szeretet útja című tárlata.

A Boldogságos Szűz Mária előttünk áll mint Istenszülő – Jézus Krisztusnak, az Isten Fiának édesanyja. Úgy tekinthetünk rá, mint aki teljes valójával befogadta Isten üdvözítő akarátát, és egész életében ezt szolgálta – hangsúlyozta a szentmise bevezetőjében a főpásztor. „Ebben van Mária méltósága, ezért tiszteljük őt, és ezért állítja őt elénk példaképként az Egyház, mert keresztény emberként mi is olyaná tudunk válni, mint ő.”

Mária, a keresztények segítője – ez a megnevezés nem csupán megszólítás, hanem mély valóság, amely megmutatkozik abban is, hogy segíti az Istennel való kapcsolatunkat. „Példát ad nekünk. Ahogyan ő bízott az Atyában és az ő ígéréteiben, ugyanígy nekünk is bízunk kell. Akkor is, ha a körülöttünk lévő világ éppen más sugall. Isten nem vonja ki magát az ember életéből. Nem hagy magára akkor sem, amikor egyedül maradunk, amikor idősök vagyunk, amikor a betegség terhét hordozzuk.”

Amikor Máriára tekintünk mint a keresztények segítségére, egyben a remény asszonyát is látjuk benne – fogalmazott Udvardy György érsek. – Segítségére példát ad, megerősít az Istennel való közösségben, és megtanít bízni – az ígéletben, a jelenlétben, a hűségben.

A szentmisét követően nyitották meg Sütő György festőművész *A szeretet útja* című tárlatát. A művész életének és hitének lenyomata ez a kiállítás, amely nemcsak művészi igényességé-

vel, hanem mély lelki üzenetével is megszólít – fogalmazott megnyitóbeszédében Karácsonyné Kiss Enikő intézményvezető. – A festőművész minden szenvedésben, minden lemondásban a szeretet és az isteni jelenlét lehetőségét kereste. Beteg családtagok gondozása, saját lelkének küzdelmei és ápolói szolgálata mind része lett annak a belső útnak, mely végül Krisztus kereszttűjének sajátos, mélyen személyes ábrázolásához vezetett. A kiállítás középpontjában a kereszttűt áll, amely nemcsak Jézus szenvedéstörténetét, hanem a művész saját élményeit is tükrözi.

A képeken a kéz és a szem motívumai viszszerterő elemekként jelennek meg, érzéseket, sorsokat, imádságokat hordozva. Ezek a részletek a fájdalomtól a reményig, a gyógyulást, a szeretet és a hűség erejét is közvetítik. A kiállítás egyfajta hívás is: megállásra, elmélyülésre, önmagunkkal való találkozássra. A művész mottója – „Lelje meg mindenki a maga igazságát, találkozzon mindenki önmagával” – iránytűt lehet mindazok számára, akik a képek előtt megállva saját történetükre ismernek rá – hangzott el a hévízi tárlat megnyitóján.

Forrás és fotó: Veszprémi Főegyházmegye

Őszintén, tiszta szívvel, szabadon Örkfogadalmat tett Lengvári Csaba piarista szerzetes

Nagyszámú résztvevő – családtagok, szerzetestársak, rokonok, barátok és számos diák és öregdiák – előtt tette le örkfogadalmát Lengvári Csaba május 25-én a budapesti Piarista kápolnában.

A Szent István királyról nevezett Lengvári Csaba a szentmisében egész életére elkötelezte magát Jézus Krisztus szorosabb követésére, letéve a szerzetesek hármast – szegénységi, tisztasági és engedelmisségi – fogadalmát, valamint a piaristák negyedik fogadalmát, amely a gyerekek és a fiatalok nevelésére, a velük való különleges törődésre szól. Ez a fogadalom Krisztus követése jegyében különleges

megszentelődést nyilvánít ki, amely „mélyen a keresztvási megszenteltségben gyökerezik, és teljesebben fejezi ki azt”.

A szerzetesi fogadalom új kapcsolatot teremt a Szentháromság egy Isten és az ember között Jézus Krisztusban – fogalmazott Zsódi Viktor tartományfőnök, aki homíliájában a kereszttség és a megszentelt életben való elköteleződés közötti szoros kapcsolatról beszélt. A hitből fakadó bizalom imádsága, a *Mindenszentek litániája* kifejezi az Egyház bizalmát a szentek közbenjárásában, és megtapasztaltatja a mennyi Jeruzsálem egyháza és a földi zarándokútját járó Egyház közötti közösséget. A tartományfőnök külön kiemelte a Kegyes Iskolák Édesanyja, a fiatal Mária ingenjét, „amely arra hív minket, hogy mi is merjünk Istenre hagyatkozni, még akkor is, ha nem látjuk tisztán az utat. Engedjük, hogy hitünk átalakítsa az életünket!”

A kegyes iskolák arra kapnak meghívást, hogy növekedjenek az önazonosságban, és az idők jelein keresztül újra felfedezzék, miként lehet karizmatikusan válaszolni a jelen pillanatban felmerülő igényekre. A szerzetesek szolgálatának jellegét az is meghatározza, hogy miként kell teljesíteniük a küldetést: az Úrral való mély közösségben, és figyelve az idők jeleire, amelyek képessé teszik a szerzeteseket arra, hogy „az Isten emberré lett Igéjének üzenetét a világ számára érthető nyelven adják tovább”.

A Tonti bíborshoz írt emlékirat, amely Kalazancius alapvető meglatásait foglalja össze, kiemeli: a piarista hivatásban a nevelői szolgálatot össze kell kapcsolni az evangéliumi elkötelezettséggel. Ezen emlékirat szerint a nevelés az alapja egy jobb társadalomnak, kulcsszerepe van az Egyház lelkipásztori tevékenységében, s a teljes személy jövőjének biztosítása és olyan hivatás, amely örömmel tölti el azt, aki gyakorolja. Kalazancius folyamatos megtérésre hív bennünket mindennap. „Változni, tanulni, megtanulni változni és megtérni személyes, közösségi, testületi és intézményes szinten. Állandó hűsvétot élni meg Jézussal, állandóan újjászületni.”

A tartományfőnök végül a pallium átadásakor a keresztelekor kapott fehér ruhára emlékeztette a jelenlévőket, párhuzamba állítva egymással a két öltözetet. A pallium, amely a rend ünnepi ruhája, a szent szeretetet jelenti, amely türelmes és jóságos, minden sérelmet elvisel és megbocsát.

„Az kívánom, hogy hitből fakadó bizalommal tedd le örkfogadalmadat, s tudd a személyes élettörténeted eseményeit úgy értelmezni, hogy felfedezd bennük a Jóisten szeretetét és gondoskodását. Minden változást lehetőségként élj meg az életedben, amelyet az Isten ad azért, hogy kreatív hűséggel adj rá válaszokat a piarista szerzetesi közösséggel” – zárta szentbeszédét a tartományfőnök.

Az ünnepi alkalomra Pedro Aguado generális atya személyes hangú levelet küldött Lengvári Csabának, amelyet Urbán József generális aszszisztens olvasott fel.

Forrás és fotó: Piarista Tartományfőnökség

A béke és a szeretet országát építve

Spányi Antal püspök megáldotta a megújult bicskei Szentháromság-templomot

Püspöki szentmise keretében adtak hálát Bicskén az elmúlt négy évben kormányzati támogatásból külsőleg megújult, statikailag megerősített Szentháromság-templomért. Spányi Antal, a Székesfehérvári Egyházmegye főpásztora ünnepi szentmise keretében megáldotta az új oltárt és ambó, és kiszolgáltatta a közösség katekumenjeinek a bérmlás szentségét.

A püspöki szentmisén koncelebrált Magung Fransis SVD verbita tartományfőnök, Burbela Gergely SVD plébános, Szakács Péter püspöki titkár és vendég verbita atyák.

Spányi Antal püspök a szentmisén a segítő szeretet mestere, Páli Szent Vince áldozópap ereklyéjét helyezte el a templom új oltárában. A megyéspüspök a bérmláshoz szólva azokról beszélt, akik egykor találkoztak Jézussal, tömegesen kísérték testi-lelki gyógyulást remélve, és hallgatták a nagy hatású tanítót, a csodáiról híres Mestert. Tanítványai büszkék voltak rá, hogy Krisztushoz tartoztak – egészen addig, amíg el nem fogták és börtönbe nem zárták Jézust tanításaiért.

Amikor meg akarjuk érteni a bérmlás lényegét, akkor a Krisztus kereszthalála és feltámadása utáni időket kell szemlélünk – hangsúlyozta a főpásztor. – Jézus megjelent a zárt ajtók mögött apostolainak, imádságra hívta őket, amíg el nem jött a Szentlélek, az Igazság Lelke. A feltámadást követő ötvenedik napon megtapasztalták a Szentlélek eljövételét, és minden megváltozott az életükben. Életüket adták Krisztusért, és bátran hirdették Jézus feltámadásának örömhírét. Nyomukban mindenütt keresztény közösségek születtek, és minden üldöztetés ellenére az Egyház élő valósággá vált.

Magunkban gyengék vagyunk, de a Szentlélek erejével képesek leszünk Krisztus tanítását megvalósítani életünkben; tanúságtévő, hitvalló és hűséges gyermekei leszünk az Egyháznak. Napi imádságunkban mondjuk: »Szólj, Uram, mert hallja a te szolgád!« Így erősödünk meg

Isten szavában és a vasárnapi szentmise által pedig Isten népének közösségében. A szentgyónásban és a szentáldozásban találkozunk Krisztussal, aki követésére hív bennünket. Legyünk Isten számára alkalmas eszközök, hogy életünkkel a béke és a szeretet országát építsük az emberek között! – buzdított Spányi Antal püspök. A főpásztor huszonhat jelöltnek szolgáltatta ki a bérmlákozás szentségét. Kézfeltétellel imádkozott értük, és megkente krizmával a bérmlándók homlokát.

A szentmise végén Burbela Gergely SVD plébános is köszöntötte az újonnan megbérmláltakat, és köszönetet mondott mindazoknak,

akik részt vállaltak a háromszáz éves templom felújításában.

Éhmann Gábor, az egyházközség képviselő-testületének világi elnöke a négy évig tartó munkálatokról elmondta, hogy az életveszélyesnek minősített, statikailag megromlott állapotú templomon teljes körű állékonysági megerősítést végeztek: elkészült a vasbeton héjszerkezet és koszorú a tetőtérben, ami megállította a falak, boltozatok további szétnyílását; betoncölöpöket fúrtak az alaptest alá. Végül a templom környezetének rendezése, a támfal újjáépítése és a templomkert kialakítása is megvalósult. A közösség nevében köszönetet mondott Spányi Antal püspöknek, a Székesfehérvári Egyházmegyének; köszönetét fejezte ki a szakemberek professzionális munkájáért, valamint a helyi és az állami támogatásért.

**Forrás: Székesfehérvári Egyházmegye
Fotó: Bicskei római katolikus plébánia**

Megújult a berzéki templom és plébánia

Megújult a Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei Berzék község 1936-ban épült, Jézus Szíve tiszteletére szentelt katolikus templomának külseje és a hozzá tartozó plébánia épülete. A beruházást nagyobb részt állami, kisebb részt egyházmegyei és egyházközségi forrásból finanszírozták. A falakat május 25-én áldotta meg Ternyák Csaba egri érsek ünnepi szentmise keretében.

A főpásztor szentbeszédében hangsúlyozta, egy-egy megújult templom üzenet mindannyiunk számára, hogy nekünk is, akik az Isten lelki

házának építőkövei vagyunk, szükségünk van az állandó lelki megújulásra.

A magyar nyelvben a templom és az egyház két szó, míg több nyugati nyelvben egyetlen szó fejezi ki ezt a két tartalmat. A magyar nyelvben a templom az, ahol összegyűlik az egyház – mutatott rá a főpásztor. „Ez a kőből, téglából

álló épület szimbólum is egyúttal: jelöli azt a lelki valóságot, amely mi így, együtt vagyunk. Község, mely hitben összejön és imádkozik, kifejezve Isten iránti szeretetét. »Aki szeret engem, az megtartja tanításomat« (Jn 14,23) – olvassuk az evangéliumban. Nekünk pedig ismernünk kell azt a tanítást, amelyet meg akarunk tartani. Ezért olyan fontos nekünk ez az épített kövekből álló templom, mert itt hallgatjuk Jézus tanítását, itt közösségben tudunk összejönni és az imádságban találkozni Istennel” – hangsúlyozta Ternyák Csaba.

„Itt inspirál bennünket a Szentlélek, itt juttatja eszünkbe azokat a szavakat, azokat a tanításokat, amelyeket régebben hallottunk. (...) Az a tervünk, hogy mi az életünket Istennel szeretnénk leélni. És akkor is, amikor ösztönös természetünk esetleg eluralkodik rajtunk, újra és újra kapunk inspirációt, meghívást, megerősítést, és újra megfogadjuk, hogy mi az Istennel akarjuk élni az életünket. Ez olyan szép a keresztény életben!” – fogalmazott az érsek.

„Isten mindenkit hív és szelíden szólongat, mert szeret bennünket, mert meghívott minket az örök hazába. Sokszor olyan életeseményeken keresztül szól, amelyeket mi véletlennek hívunk. De akinek szeme van, az rájön arra, hogy Isten felénk áramló szeretetének a műve. Újítsuk meg most a szenteket, hogy mindig szeretni akarjuk Istent! Viszontszeretni Őt, mert megragadott bennünket szeretethulláma, ami bennünk is nagy, iránta való szeretetet ébresztett” – zárta szavait az egri érsek. A szentmisét követően a papság és az ünneplők a templomkertben lévő plébániaépülethez vonultak, amelynek falait szintén megáldotta a főpásztor.

Forrás és fotó: Egri Főegyházmegye

Német László bíboros birtokba vette címtemplomát

Német László bíboros, belgrádi érsek május 24-én, szombaton ünnepélyesen birtokba vette a Róma melletti Ostia kikötőváros Santa Maria Stella Maris (Szűz Mária, Tengernek Csillaga) titulusú címtemplomát. Az ünnepi szentmisén részt vett Sima Avramović szerbiai szentszéki nagykövét és a belgrádi érsekségből érkező ötvenfős zárandokcsoport.

A L'Osservatore Romano vatikáni napilap május 26-i kiadásában számol be az ostiai Tengernek Csillaga-plébániatemplom birtokbavételéről. A híradásból kiderül: az Ostia tengerpartján fekvő, Viale dei Promontori 113. szám alatti római katolikus templomban Német László bí-

borost Carol Iakel plébános fogadta, aki átnyújtotta egy párnán a templom feszületét csókkal történő tiszteletadásra.

A belgárdi érsek által bemutatott ünnepi szentmisén mintegy tizenöt pap, köztük az Isteni Ige Társaságának néhány tagja is koncelebrált. Jelen volt a templomban Szerbia szentszéki nagykövete, Sima Avramović és felesége, valamint több mint ötven hívő a belgrádi érsekségből, akik a szentévi jubileumra érkeztek Rómába. A szertartást Ján Dubina prelátus, pápai ceremóniamester vezette.

Forrás: Vatikáni Rádió
Fotó: Beogradska nadbiskupija/ Belgrádi Érsekség közösségi oldala

Egy gyermekorvosnő tragédiája Gázában

Ibrahim Faltas, a Szentföldi Kustódia vikáriusa az Avvenire olasz katolikus napilap számára írt jegyzetet május 24-én a palesztin gyermekorvosnő tragédiája kapcsán, aki, miközben ügyeletben volt a Hán Júnisz-i Nasszer kórházban, kilenc gyermeke holttestét fogadta, a sebesültek között pedig ott volt a gyermeke, aki egyedülként élte túl a bombatámadást, illetve a szintén orvosként dolgozó férje is.

Alaa al-Naddzsar édesanya, feleség és gyermekorvos Gázában. Tíz, szeretetből vállalt gyermeke anyja. Férjével – aki szintén orvos – átgondoltan alapítottak családot, együtt vállalták a gyermekek gondozásának feladatát. Most gyászba borult élete: nagy, szeretetteljes családja megsemmisült egy bombázásban, amely elpusztította az otthonukat és a jövőjüket. Miközben a Hán Júnisz déli részén található Nasszer kórházban volt szolgálatban, szinte felismerhetetlen állapotban érkezett oda kilenc gyermekének holtteste (a BBC szerint a legidősebb tizenkét éves volt), akik egy légítámadás következtében veszítették életüket, valamint súlyosan megsérült férje is. Az egyetlen túlélő gyermeküket a romok alól emelték ki súlyos állapotban, jelenleg ugyanabban a kórházban ápolják.

Alaa életét az áldozatvállalás és az öröm jellemezte: készséges volt, és hála vette körül, osztozott mások fájdalmában és örömeiben – boldogságot szerzett neki, ha gyermekeket, ártatlan, bűntelen áldozatokat menthetett meg a könyörtelen felnőttek erőszakosságától. Hány-szor vigasztalt Alaa – aki édesanya és feleség – más anyákat és feleségeket, akik olyan tragédiát éltek át, amilyen most őt sújtja! Hány-szor örült együtt más nőkkel egy-egy megmentett életnek, egy-egy nem remélt gyógyulásnak, egy-egy elkerült veszélynek!

Miközben más anyák gyermekeit ápolta, más nők fájdalma felett virrasztott, más embereket nyugtatott meg, nem tudhatta, hogy aznap az ő gyermekeinek holtteste, férje és egyetlen túlélő kisfia is éppen abba a kórházba érkezik, ahol ő dolgozik. A zsúfolt halottasházban fogadta gyermekei élettelen testét – nem tudta meggyógyítani őket, nem tudta a

szakértelmét adni nekik azon az osztályon, ahol más gyermekeket gyógyított és segített férjével együtt. Alaa fájdalmas tragédiája megrendítő, egy édesanya végtelen szenvedése, aki egy pillanat alatt mindent elveszített.

Megrendítőek a halál és a szenvedés történetei Gázában. Egy felső végtagjait elvesztett apa nem tudta átölelni és megsimogatni ötéves lányát, aki egy bombázásban halt meg, miután egy korábbi bombázás során már megcsonkították. Egy fiatal édesanya – aki maga is alultáplált és elkeseredett, mert nem tudja szoptatni gyermekét – kétségbeesetten gyászolja férjét,

akit megöltek, amikor elindult tejet és ételmet venni családjának. A halálról és a szenvedésről szólnak ezek a történetek a túlélők számára, de nem tekinthetjük pusztán történeteknek. Nem csupán számok egy embertelen és mértéktelen, az erőszak és a gyűlölet által tudatosan kitervelt tragédiában.

Hogyan lehet megállítani a háborút? Ki az, aki még képes erre? Kérdések és fájdalmak, amelyekre nincs elfogadható és érvényes válasz. Aki meg tudná akadályozni, hogy húsz hónapja könyörtelenül folytatódjon a mészárlás, és látna a fehér lepelbe – az emberi méltóságot utolsóként őrző ruhába – burkolt holttestek képeit, az vajon hogyan tud ezek után a saját gyermekei szemébe nézni? E lepel vérfoltjai kitörölhetetlen foltok néhány ember vak és süket lelkiismeretén, akik nem látják és nem érzik Gáza és a világ többi részének fájdalmát. Imádkozzunk! Nincs más választásunk és nincs más lehetőségünk!

Fordította: Thullner Zsuzsanna
Forrás és fotó: Avvenire, Vatican News

A jezsuita generális meglátogatta az arlói cigánymissziót

Az egyik leghátrányosabb helyzetű magyarországi településre látogatott Arturo Sosa SJ, a Jézus Társasága legfőbb elöljárója május 27-én. A Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei Arlón öt éve indítottak missziót a magyar jezsuiták. A faluban magyar és cigány emberek élnek együtt. A nélkülözés, a kilátástalanság mindennapos. Ebből a helyzetből próbálnak kiutat mutatni az itt dolgozó jezsuiták és munkatársaik.

Most egy olyan játszótérrel adtak át, amely a magyar jezsuiták barátainak támogatásából épült. Amióta az 1990-es években bezártak a környékbeli ipari üzemek, a térség hanyatlásnak indult: kevés a munkalehetőség, nagy a szegénység. A Szent Ferenc Kisnővérei szerzetesrend már 1994 óta szolgálja az itt élőket. A jezsuiták a település nehézségeit látva döntöttek úgy, hogy nem pusztán adományokkal segítenek, hanem létrehozzák cigánymissziójukat, és közösségvállalással, jelenlétükkel segítenek a helyieknek.

2020-ban érkeztek a településre, hogy a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal együttműködve elérhetővé tegyék a nélkülözött szolgáltatásokat. Átvették a helyi templom vezetését, és bekapcsolódtak az iskolai oktatásba is. A jezsuita Jelenlét program munkatársai több száz helyi lakossal vannak rendszeres kapcsolatban. Nap mint nap segítenek a családoknak ügyeket intézni; szerveznek baba-mama programot, óvodai programot; tanítják a fiatalokat táncolni, zenélni, főzni.

A cigány gyerekekből szervezett zenekar egyre többször lép fel. Arturo Sosa generálisnak is ők zenéltek a Mustó Péter jezsuitáról elnevezett közösségi házban. Előadták első saját szerzeményüket is, amelynek témája a szerelem. Nemrégiben a jezsuiták gyűjtést indítottak, mert a faluban eddig nem volt játszótér, ami

pedig a gyerekek fejlődéséhez elengedhetetlen lenne. Az adományok gyorsan gyűltek, így elkészült a jezsuita Jelenlét Ház udvarán a játszótér, amelyet Arturo Sosa generális áldott meg.

Az arlói templomban május 27-én, kedden délután tartott szentmisén a helyi fiatalokból és asszonyokból álló kórus és zenekar cigány misét énekelt, amelyet a miskolci jezsuita gimnázium egyik tanára, Simkó-Béres Vera komponált és tanított be. Szentbeszédében Arturo Sosa SJ visszaidézte az evangéliumot: Péter apostol megkérdezte, hogy hány-szor kell megbocsátani, Jézus pedig példabeszéddel válaszol – a két szolgáról, aki tartozik. Miután pedig az uruk elengedi az egyiknek a nagy adósságát, az sem-

mit sem tanul ebből, és továbbra is könyörtelenül próbálja behajtani az övénel sokkal kisebb adósságot a másik szolgán. Az ura pedig nem azt rója fel neki, hogy kapzsi vagy gonosz. Az egyetlen, amit a szemére vet, hogy nem követte a példáját, nem akart hasonlóvá válni hozzá. Hogy választ adjunk arra a kérdésre, hány-szor kell megbocsátanunk, milyen mértékig kell jó-nak lennünk, Jézus e példabeszéden keresztül előbb egy másik kérdést szegez nekünk: Te kire akarsz hasonlítani? Kit akarsz követni? – tette fel a kérdést a jezsuita generális.

Forrás: Jezsuita.hu
Fotó: Pásztor Péter

Gyereknapi Harangodon

Idén május 24-én tartották az egyházmegyei gyermeknapot Nagykálló-Harangodon, melyre huszonhét település harminckét plébániájáról érkeztek fiatalok papok, hitoktatók kíséretében.

A programokon segítő fiatalok a debreceni Szent József- és a Svetits-, a nyírbátori Báthory István-, a nyíregyházi Szent Imre-, a kisvárdai Szent László-gimnáziumból, valamint a nyíregyházi Magyarok Nagyasszonya-főplébániáról jöttek. A nap indításaként a résztvevők a debreceni Megtestesülés-plébániára járó hittanosok és Jakab Zsuzsanna hitoktató vezetésével együtt elénekelték a 9. harangodi gyereknapi íródot. Járjuk a tábor kezdetű éneket. A gyereksereg körbe is járta a tábor, hosszú láncban.

Ezt követően Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök mutatott be szentmisét. A zenei szolgálatról a Via Cantus zenekar gondoskodott, Faragó Sándor kántor, karnagy vezetésével. A kisvárdai Szent László Katolikus

résztvevőket; csillámtetoválást és portrét készíttettek; kirakóztak, és együtt ismerkedtek Szent László király hőstetteivel és legendáival. A Szent József-gimnázium sátrában a jubileumi évhez kapcsolódó totóval, ügyességi versenyekkel és fotófallal várták a fiatalokat. A nyírbátori Báthory István-gimnázium egy népszerű cukorkaágyúval készült, és stresszlabdát is lehetett készíteni náluk.

A nyíregyházi Szent Imre-gimnázium asztalainál papírvirágok készültek, illetve volt zsákbamacska és sok-sok játék. A Máltai Szeretetszolgálat munkatársai pedig arcfestéssel és játékokkal készültek. Amikor elállt az eső, lovasszekérre ülhetek a résztvevők, csuhéból babát, virágot készíthettek, továbbá foci, focgcska és a játszótér várták a gyerekeket.

Az egyházmegyei gyermeknap előkészítésért és lebonyolításáért köszönet illeti Palánki Ferenc megyéspüspököt, hogy idén is lehetőséget biztosított a rendezvény megszervezéséhez és a részvételért; Németh István püspöki

Gimnázium énekkarosai is csatlakoztak a zenei szolgálathoz, emelve az ünnep fényét. A délutáni programok egy részét az egyházmegyei gimnáziumai szervezték.

A Szent László-gimnázium sátrában – arc-festő házában – királylányokká változtatták a

titkárnak és hitoktatási referensnek; Kardos Györgynek, illetve az intézmények főigazgatóinak, a hitoktatóknak, a pedagógusoknak és a segítő fiataloknak.

Forrás és fotó: Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Úton a remény felé

Katolikus iskolák zárándoklata Mátraverebély-Szentkútra

(Folytatás az 1. oldalról)

A Szent Angéla Gimnázium diákjai vonattal érkeztek a mátraverebélyi állomásra. Első útjuk a falu középkori hangulatot árasztó templomához vezetett, ahol Szabó Péter OFM iskolalelkész gondolatai készítették fel a diákokat.

A ferences testvér arról beszélt, hogy maga az úton lét legalább annyira fontos a zárándok számára, mint a célba érkezés. Minden vallásban zárándokolnak a hívők; tudják, mennyire fontos időnként kiszakadni a megszokott keretektől, és elindulni a szent helyek felé. Bár Istenhez bárhol imádkozhatunk, vele bárhol találkozhatunk, de mi, emberek nem tudunk mindenütt ugyanúgy jelen lenni az Isten számára. A zárándokhelyek megteremtik a találkozás lehetőségét, amikor az ember megtapasztalhatja Isten kegyelmét, gyógyító erejét, bűnbocsátó szeretetét. Életünkben a keretek biztonságát jelentenek, másfelől viszont korlátoznak bennünket. Az elengedés kiszolgáltatottságot is jelent. Ha kilépek a megszokottból, elengedem kötelékeimet, akkor Isten számára, mint zárándok, szabadabb válok.

Az iskolalelkész, aki napjait a diákok között tölti, jól ismeri őket, így biztatta tanítványait: „Akárhogy vagy itt, az teljesen jó. Lehet, hogy nem szívesen jöttél, atakozol, fáradt vagy, nem érzed jól magad a társaid között. De ha már itt vagy, azt kérem tőled, legyél nyitott. Bármí történhet.” Majd arra buzdította őket, ajánlják fel az út fáradalmait önmagukért, szeretteikért. „Bátran merjetelek nagyot kérni!”

Az angélások Mátraverebélyről a Máttra és a Cserhát összetalálkozó dombjain felkapaszkodva gyalogoltak Szentkútra. Az öt kilométeres út felénél az iskolalelkész megállította a csapatot: „Innen már csendben menjünk tovább! A gyaloglás összeszedetted teszi az embert. Ilyenkor figyelni tud a természet jelzéseire csakúgy, mint befele; hallgatózhat, mit súg a lelkiismerete.”

A zárándokok egy-egy, a reményről szóló ígéhelyet kaptak. Csendben folytatódott a kapaszkodás, egészen a Csapás-tető nyergéig. A csendszakaszot imával, énekkel zárták, amelyeket iskolatársaikért, szeretteikért, a háború áldozataiért és mindazokért ajánlottak fel, akiknek nehéz az élete. Ezután megkezdődött az ereszkedés a szentkúti völgybe. A különböző irányokból érkezőket a kegyhelyen ferencesek fogadták és köszöntötték. Minden csapat kapott tőlük ajándékba egy-egy szalagot, amit felkötöttek a zárándokkeresztre. A fiatalok hamarosan elérték a célt, és beléptek a Nagyboldogasszony-bazilikába. Énekkel, imával köszöntötték Máriát.

Az ebédet a Magyar Honvédség Budapest Helyőrségi Dandár tagjai biztosították a közel kétezer résztvevő számára.

Ezt követően lehetőség nyílt a találkozásra és a beszélgetésre. A diákság bejárta kegyhelyet – felkapaszkodtak a dombokra, kipróbálták a játszóteret, beszélgettek a fák lombjai alatt.

A délutáni programra megtelt a szabadtéri oltár előtti tér. Orosz Lóránt kegyhelyigazgató és Zsódi Viktor, a Férfi Szerzeteselőjárók Konferenciája (FSZK) elnöke köszöntötte a diákságot.

A Szentlelket hívó ének vezette be az első tanúságtételt. Marti Zoltán televíziós és online újságíró, sportújságíró, a 777blog.hu alapítója szólt a fiatalokhoz. Tanúságtételét átszökték sportriporter eseményei, az olimpiakonokkal és a sportikonokkal megélt interjú helyszínei; hitvallást tett

az embert elfogadó, szerető, minden élethelyzetében mellette álló Istentől, valamint buzdított arra, hogy forduljunk hozzá őszintén, bátran és halogatás nélkül. Isten fénye minden sötétséget át tud ragyogni – mondta, ugyanakkor azt is hangsúlyozta, hogy

adjuk mi az életünket? Mire, kire bizzuk? – kérdezte a fiatalokat Riesz Domonkos.

Doma atya Istenre bízta életét, igent mondott hívására, pap lett. Különleges pillanatokban van az emberek mellett: életgyónásokat hallgat,

Isten nem ígéri, hogy az ember élete könnyű lesz, de azt kimondhatjuk, hogy nincs reménytelen élet, Isten mindig ad esélyt. E szavakkal biztatta a diákokat: „Mondjátok ki: Itt vagyok, Uram! Tárjátok fel, ami a szívetekben van!”

Riesz Domonkosnak, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye papjának tanúságtétele egy tizenéves éve átélt isten-élményével kezdődött. „Egy lelkinapon kaptam arra buzdítást, hogy mondjam el Istennek, ami bennem van. Az alatt a háromnegyedóra alatt, amíg ez tartott, úgy éreztem, valaki szeretettel hallgat, figyel szavaimra. Nem tudtam, mit vár tőlem, de azt igen, hogy fontos vagyok neki. Ez az érzés azóta is bennem van. Nehéz volt elhinni, hogy fontos vagyok Istennek, hiszen általában nem azzal kelünk, de szerencsés a világ, hogy felébredtem.”

Egy másik élménye a szolgálat területéről szólt. Önkéntesként kisebb gyerekeknek szerveztek táborot. Izgul-tak, hogyan sikerül. Az első program egy számháború volt a nógrádi vár-nál: „Úgy jöttünk le a vártól, hogy a gyerekek egy csapásra megszerettek bennünket.” Doma elmondta, milyen sokat jelent neki, hogy a közösségben újra meg újra megtapasztalta, hogy örülnek neki, értékelik azt a jót, ami benne van. „Igazi barátként többet látnak meg bennem.” Isten is „igaz barátként” látja az embert.

Életünknek az ő kezében – ahogy a wimbledoni döntőben Rafael Nadal kezében a teniszlabdának – hatalmas értéke van. A teniszlabda értéke önmagában ugyanaz, de az, hogy megnyerhető-e vele a torna, azon múlik, ki tartja a kezében. Kinek a kezébe

vigasztalja a gyermekét elvesztett anyát, megkeresztel egy régóta várt gyermeket. Ilyenkor gyakran „kevések” érzi magát, s úgy gondolja, talán más jobban csinálná. „De nekem kell megtennem, mert én vagyok ott. Így van mindannyiunkkal. Veled is. Szükség van rád. Szükségünk van rád. Annyi mindent tudtok tenni. A családoktokban, a közösségeitekben, az iskolákban, ebben az országban. Isten figyel mindannyiunkra, fontosak vagyunk neki, értékesnek, ajándéknak teremtett bennünket” – mondta Riesz Domonkos atya. Arra hívott mindenkit, hogy nyissanak ajtót Jézusnak, hogy megélethessék az elfogadottság, a szeretet ajándékát.

A remény zárándokai szentmisében ünnepelték meg együttlétüket. A szentmise főcelebránsa és szónoka Ternyák Csaba egri érsek volt. Koncelebráltak az iskolákat kísérő atyák. A szentmisére a papság és az asszisztencia előtt vonultak a zárándokkeresztekkel a diákok.

Szentkútra Ternyák Csaba érsek a zárándoklat lelki jelentőségét domborította ki. Testi megfáradás mellett lelki úton vagyunk – mondta. Jézusra mutatott, aki egy fárasztó nap elvonult tanítványaival: „Gyertek,

pihenjünk meg egy csendes helyen!” Jézus pihenésre és a vele való együttlétre hívott. Minket is így hívott ma. Szentkútra az az alkalmas hely – a béke szigete –, ahol megpihenhetünk Jézusnál, és elgondolkodtatunk életünk alapvető kérdéseiről.

A szónok kiemelte, hogy a zárándokok az ország különböző részeiből érkeztek, mégis egy közösséget alkotnak, hiszen közös bennük a hit, az elköteleződés és az, hogy keresik Isten akaratát életükben. A fiatalokat arra buzdította, hogy bátran vállalják katolikus identitásukat, ne szégyelljék hitüket, hanem merjenek Jézushoz tartozni, és induljanak el feléje – még akkor is, ha ez sok kihívással jár.

A beszéd központi gondolata az volt, hogy minden ember élete egy

isteni terv része, Istennek mindenkiről van egy álma. A fiatalok előtt álló döntések – mint a párválasztás, a hivatás megtalálása – mind abban gyökereznek, hogy felismerjük, mire hívja őket Isten. A boldogság kulcsa az, ha valaki Isten tervét felismeri, és meg is valósítja az életében. A főpásztor Máriát hozta fel példaként, aki amikor megértette, hogy Isten mire hívja, nem habozott, hanem azonnal igent mondott, bátran és bizalommal. Ternyák Csaba figyelmeztetett arra is, hogy a döntések halogatása – amely ma sok fiatal jellemzője – veszélyes lehet, mert elmulasztatják a kegyelmi pillanatokat. Ehelyett arra buzdított, hogy mindenki kezdjen el valódi, felelős életet élni, időben meghozza azokat a döntéseket, amelyekre Isten indítja őket. A zárándoklat erre is alkalmat ad: elmélyülni, elcsendesedni, és komoly döntéseket hozni.

Szentkútra mint kegyhely különleges szerepet tölt be a magyar katolikus életében – mondta a főpásztor. – Itt sokan újultak meg lélekben az elmúlt évszázadok során. A hithez szükség van biztos kapaszkodókra – ilyen kapaszkodók a keresztény hagyományok, az Egyház szentségei, a Mária-tisztelet és az a tudat, hogy ezeréves keresztény örökség részei vagyunk. Ezek segítenek megmaradni az igaz úton, miközben a világ egyre bizonytalanabbul sodródik. Az egri érsek hangsúlyozta, hogy a kereszténység nem szabályok és korlátok halmaza, hanem egy kapcsolat Jézussal, amely szabadságot és örömet ad. Aki valóban találkozott Jézussal – akár egy csendes templomban, egy

szentmisén, egy baráti beszélgetésben vagy az imádság során –, az tudja, hogy szeretik őt. És ez a szeretet az, ami igazán boldoggá teszi az embert. Aki pedig még nem találkozott vele, az is tudhatja: Jézus keresi őt, hívja, és mindig ad újabb lehetőséget a vele való találkozásra. A zárándoklat tehát nem csupán esemény, hanem találkozási lehetőség Istennel. Ha ez a találkozás megtörténik, az ember lelkében béke, öröm és bizonyosság születik: hogy tartozik valakihez, hogy van értelme az életének, és hogy nincs egyedül. Az élő hit felszabadító ereje segít legyőzni a szorongást, a céltalanságot, és új reménnyel ajándékoz meg. A szentbeszéd végén a feltámadt Krisztus reményt adó jelenléte került középpontba. Jézus legyőzte a halált, és ezzel örök életet szerzett nekünk. Üres sírja annak a záloga, hogy életünk nem a semmibe torkollik, hanem örök céllal bír – emelte ki Ternyák Csaba érsek.

Az idei szentév mottóját idézve – „A remény nem csal meg” – arra buzdították a jelenlévőket, hogy ezt a reményt tartsák meg elevenen a szívükben. Minden szentáldozásban ezt az örök életet ígérő reményt kapjuk, s ebben segítsen minket a Boldogságos Szűz Mária, a Magyarok Nagyasszonya.

A zárándoknap széles összefogásban valósult meg: a kezdeményező és főszervező a Férfi Szerzeteselőjárók Konferenciája (FSZK), a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia és a Katolikus Pedagógiai Intézet együttműködésében.

A zárándoklat lelki részére online elérhető tartalmakkal készültek a szervezők.

A közös felkészülést segítette Gáll Zsófia, a Magyarországi Szerzeteselőjárók Konferenciájának Irodája keretében működő zárándoktábor szakmai vezetője.

Zsódi Viktor SchP kérdésünkre elmondta: évekkel ezelőtti rendszeresen szervezett, ám a covid idején elhalt zárándoklat újjáélesztésére vállalkoztak a szentévből. Így született meg a remény zárándoklata, melynek címetztjei a katolikus iskolák, hogy a remény zárándokaiként tudjanak egymással találkozni Mátraverebély-Szentkútra. A program kivitelezői a Szerzetesi Iroda zárándoktábor-projektnek munkatársai és a piarista tartományfőnökség munkatársai voltak.

„Már maga a találkozás önmagában szép eredmény, de mi hiszünk abban, hogy ez a forma, a zárándoklat mint hagyományos egyházi és lelki forma a Jóistennel való találkozásra is lehetőséget biztosít. Ahogyan mindenki a saját tempójában járja a saját életét, a zárándoklat is lehetőséget ad arra, hogy mindenki a saját tempójában, formájában tudjon a Jóistennel találkozni, aki mindannyiunkat hív. Ha látjuk egymás haladását, egymásra figyelését, ez segít bennünket, hogy mi is meghalljuk Isten hívószavát, és a magunk módján induljunk el hozzá.

Programunkban nagy hangsúlyt fektetünk a tanúságtételekre. A fiatalokat nemcsak arra kérjük, hogy legyenek befogadói a Jóisten kegyelmének, hanem hogy ők maguk is váljanak tanúságtevőkké. Így a zárándoklat nem itt és nem ma fejeződik be, hanem mindenki innen indul el, és mindenkinek tanúságtevővé kell válnia a saját családjában, osztályában vagy éppen hétről hétre a fociidőzéseken.”

Trauttwien Éva
Fotó: Lambert Attila

Szél és tűz

Születésnap beszélgetés Horváth Zoltán terézvárosi plébánossal

(Folytatás az 1. oldalról)

– Mesélne valamit a családi gyökereiről?

– A családom egyik ága felvidéki. Édesapám egy kis faluban született, ahol a családnak vendéglője, péksége, de még mozija is volt. Nagyapámat és négy fiát is elvitték katonának a második világháború idején, otthon maradt nagymamám sokat imádkozott, hogy épségben hazatérjenek. Istennek hála, végül visszakapta őket élve. A háború után kitelepítették a családot, így kerültek Törökbálintra. Édesapám Budapesten kezdte kitanulni a kereskedőszakmát, az iskola végzetével pedig egy budafoki közértnél helyezkedett el. Édesanyám polgári családból származott, cipészmeister édesapjának több alkalmazottja is volt. Nagyapám jól menő üzletember lett, egy bérháza is volt Budán. A világháború után mindenüket elvették, nagyapám pedig egy szövetkezetben kapott munkát. Édesanyám matematika–fizika szakos tanárnak készült, de amikor meglátták a keresztet a nyakában, „helyhiány miatt” elutasították a jelentkezését. Így ő is kereskedőnek tanult, az iskola elvégzése után pedig ugyanabban a közértben dolgozott, ahol apukám. Van egy bátyám, kilenc év van közöttünk.

– Önt 1991-ben szentelték, ami azt mutatja, hogy nem lépett be azonnal a szemináriumba.

– Eredetileg én is kereskedelmet tanultam. Érettségi után az Ecclesia Szövetkezetnél helyezkedtem el, először bolti eladóként, ám hamar kiderült, hogy nem vagyok alkalmas erre, kérésre ugyan is odaadtam az árut hitelbe is. Ezt pedig nem nézték jó szemmel, mert sok esetben előfordult, hogy a vevő soha nem fizette ki, amit elvitt. Így áruforgalmi előadó lettem. Szerettem ott lenni, és engem is megbecsültek, ám azt éreztem, hogy nem vagyok a helyemen.

– Miért választotta a papi hivatást?

– Nos, ez nem úgy történt, hogy megjelent nekem az Úr-jézus a körúton, hogy kijelentsen, papnak kell lennem. Sokkal inkább egy hosszas folyamat volt ez. Még a középiskolában észrevettem, hogy bár nem volt túl jó az osztályközösség, ha valakinek valami gondja akadt, azt mindig velem akarta megbeszélni. A papi pálya felé mutatott az is, hogy szerettem ministrálni, de mivel elég magas voltam és vékony, sokszor elájultam. Egy időre abba is hagytam a ministrálást, de pár év elteltével visszahívtak a budai Szent Imre-templomba. Ott olyan papokkal találkoztam, akiknek a példája nemcsak segített a hivatás választásában, de mind a mai napig meghatározza az életemet.

– Megemlítené közülük néhányat?

– Első helyen Szabó Géza plébános atyáról kell megem-

lékezni, aki emberségével, a papi életről kialakított felfogásával, alázatával, természetességével, és azzal, ahogyan az emberekhez fordult, nagyszerű példát mutatott számomra. Ez még a szocializmus ideje volt, s Géza atya maga köré gyűjtötte a rendszer által üldözött papokat. Ők is nagyszerű emberek voltak. Például Biri-nyi József lazarista szerzetes, vagy Vizi István egykori tábori lelkész, aki egyébként a prédikációtól is el volt tiltva. Tőle hallottam először célzást a papi hivatás lehetőségére: mintegy kijelentette előttem, hogy „ha pap leszel, ha nem, az önnevelés, az önfegyelem egy férfi számára a legfontosabb”. Már nem tudtam megkérdezni tőle, mire is gondolt, mert néhány nappal később meghalt. Az ő sírjánál merült fel bennem először, hogy talán a helyére kellene lépnem. Rajtuk kívül Máдай István atyát említeném, aki sokat foglalkozott a fiatalokkal. Kállay Emil piarista – aki ekkor egyházmegyes papként szolgált – határozott, irányt mutató személyiség volt, ugyanakkor áradt belőle a szeretet. De nem feledkezhetünk meg Olofsson

A vívódásaim között az volt a legnehezebb, hogy mikor és hogyan szóljak annak, akiről látom, nem e meghívásnak megfelelően viselkedik. Ha szólok, meg fog-e változni, és egyáltalán akar-e?

Többek között azt akartam átadni nekik, hogy Isten az emberségre építi a kegyelmét. Ezt kell nekem is megélnem, és aztán továbbadni, kiosztanom. Külön öröm volt számomra, amikor nemrég arról olvastam, hogy XIV. Leó pápa pont ugyanerről beszélt a katekézisében. Azt is igyekeztem megértetni velük, hogy a papi szolgálat teljes embert kíván. Ahogyan azt valaki megfogalmazta, a pap pizsamában is pap. Van olyan egykori papnövéndémem, aki mindig elmondja, hogy a gyóntatást ugyanúgy fejezi be, ahogyan azt tőlem tanulta: „Isten megbocsátotta bűneidet, szabaddá tett, menj békével!”

– Hol szolgált, mielőtt a terézvárosi plébániára került?

– Hat évig voltam káplán a kőbányai Szent László-templomban. Abban az időben öten szolgáltunk ott, ami az

kozzuk, annak sajátos ritmusára tud ráhangolódni. Nálunk van férfikör, asszonykör, de brids- és táncklub is. Ez nem tartozik szorosan az Egyház életéhez, ám azok, akik ide járnak, mégiscsak bejönnek a templomba, a hittanterembe. Ennek révén pedig megismerkednek ezzel a közeggel. Látják, hogy nem vagyunk csodabogarak, észrevehetik, hogy ez egy vonzó közösség.

– Sokszor beszélünk arról, hogy Európa, így Magyarország – és főleg Budapest – missziós terület lett. Milyen kisugárzása lehet egy katolikus plébániának, tud-e hatni a környezetére?

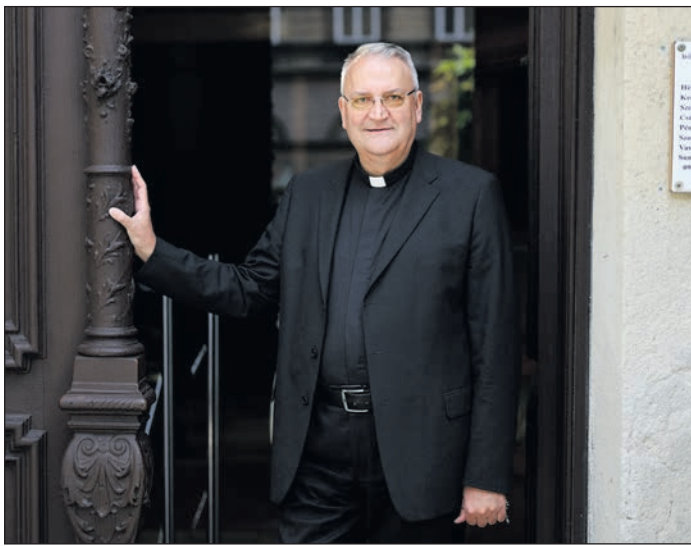
– Valóban észrevehető, hogy az évtizedek során egyre kevesebben járnak már szentmisére. A belvárosba sokfelől jönnek, közülük sokan a zene kedvéért. Ha koncertet rendezünk, az sok embert bevon a templomba. Ilyen esetekben megkérnek, hogy mondjak néhány szót. Ennek során igyekszem összekapcsolni az elhangzó zeneműveket az adott időszak egyházi ünnepével, az evangélium aktuális részletével, ennek pedig preevangelizációs szerepe van. Folyamatosan keresnünk kell az eszközöket ahhoz, hogy eljussunk az emberekhez. Ezt a célt szolgálja a Café Francesco is, ahol egy kávé, egy sütemény mellett az egyházi élettel is meg lehet ismerkedni. Egyszer helyet adtunk egy lokálpatrióta fotós kiállításának, amelynek elsőre semmi köze nem volt az Egyházhhoz. Amikor felősségre vonták a művészt, hogy miért itt állít ki, azt mondta, azért, mert itt, az urnatemetőben vannak eltemetve azok, akikről a fotói szólnak. Vagyis igyekszünk minél több embernek megmutatni, „hol lakik az Isten”.

– Ferenc pápa látogatásainál Ön volt a liturgikus felelős.

– A pápalátogatásokon való szolgálatot mindenekelőtt nagy megtiszteltetésnek tartottam. Krisztus földi helytartója érkezik hozzánk, az ebből az alkalomból tartott szentmisék részleteit megszervezni fel-emelő feladat. Ezek valóban Krisztus-központú események voltak. Ferenc pápa először az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) zárómiséjére érkezett. A NEK fontos eseménye volt a körmenet, amelynek megszervezésében nekem is nagy szerepem volt, nagyon élveztem ezt a munkát. A felkéréseknél mindig megremülök egy kicsit, de utána örömmel végzem a rám bízott szolgálatot.

– Mik a benyomásai XIV. Leó pápáról?

– Az első, amit fontosnak tartok kiemelni az, hogy mindig mosolyog. Emellett jó látni azt is, hogy a Szentatya meri vállalni az érzelmeit. Ezt tapasztalhattuk a megválasztása utáni az első megnyilatkozá-

sánál is. Világos, egyértelmű szavai is nagy jelentőségűek számomra. Azt is észrevettem, hogy különösen közel áll hozzám mindaz, amit mond. Látható, hogy XIV. Leó pápa egyensúlyra törekszik: tisztelettel meghallgatja a másikat, de kiáll amellett is, ami az ő meggyőződése. Nem megváltoztatni akarja a másikat, pont úgy beszél, ahogyan Jézus szólt az emberekhez: volt, aki továbbment, de sokan meghallgatták. Jézus sem alkalmazott semmi kényszert.

– A mai ember világától meglehetősen távol állnak a rituálék, a szimbólumok. Véleménye szerint hogyan lehet átadni korunk emberének a liturgia jelentőségét?

– Szabó Géza atyának köszönhetem azt is, hogy rendkívül fontosná vált számomra a szentmise. Az sem mellékes szempont, hogy hívek nagy részével a liturgia során találkozom. Abban, hogy a hit vonzóvá váljon, nagy szerepe van a szentmisének, annak, hogy mit lát és hall ilyenkor az, aki betér a templomba. A szentmise lényege, hogy Krisztust kell adnunk, úgy, ahogyan az Egyház adja. Vannak a misének olyan részei, amelyeken nem lehet változtatni. De vannak olyanok is, amelyeket az adott hívó közösség igényeinek lehet igazítani. Egyszer végeztünk fiatalok között egy felmérést: mi az, ami fontos neked a szentmisében? Az egyikük ezt válaszolta: az, hogy mindig ugyanaz, ez pedig biztonságot ad. Mert a világ változik, de Isten ugyanaz. A szentmisén a mindennapi életünk változékonysága és az isteni állandóság összekapcsolódik. Odo Casel mondta, hogy a liturgia olyan „szent színház”, ami a nem látott, nem hallott, ember szívébe föl nem hatolt (vö. 1Kor 2,9) mennyországot jeleníti meg itt a földön.

– Személyiségéhez hozzátartozik a mosoly. Hallgatva a prédikációit, előadásait azt tapasztalhatjuk, hogy a komoly és mély dolgokról is képes egyfajta sajátos bölcs derűvel beszélni.

– Meggyőződésem, hogy a mosoly, a derű túljuttat a nehézségeken. Amikor az ember úgy érzi, itt a világvége, egy vicc, a humor, valami vidámság segít a továbblépésben. A derűs hozzáállás a habitusom része, de ezen a területen is nagyon sokat kaptam a Szent

Imré-s atyáktól. Nemrég voltam Buenos Airesben. Egy este felhívott valaki, hogy rosszul érzi magát, úgy sejtí, nemso-kára meghal. Mondom neki, én most nem tudok odamenni, legyen szíves, várjon még ezzel két hetet. „Jó, rendben – válaszolta –, ezt megbeszél-tük.” Szabó Géza atya az utolsó idejében sokszor szorult rá arra, hogy támogassák. Volt olyan alkalom, hogy elesett, és bizony én is vele huppantam le a földre. Ilyenkor elkezdett nevetni, ami rám is átragadt. A töredékességét, a gyengeségét is egyfajta vidámsággal élte meg, és nem engedte, hogy kétségbeessem miatta.

Hallatlan nyugalom és bé-kesség van bennem, mert tudom, hogy Isten tudta nélkül nem történik semmi. És ha ő tudja, akkor kinek kellene még tudnia? Az nem számít, hogy én nem tudom. Úgy érzem, teljesen a helyemen vagyok.

– Sok területen kell helytállnia. Honnan meríti a szükséges erőt?

– A szentmiséből, az imádságból, a szentségimádásból. Amikor este ott térdelek az Úristen előtt, csendben, akár milyen fáradt vagyok, utána egészen másként, megújulva állok fel. A fizikai állapotom nem túl jó, vannak olyan bajaim, amelyeket már fiatal korom óta hordozok, de igyekszem a lehető legjobban elvégezni a feladataimat. Szeretek utazni, világot járni, ez is sok erőt ad.

– Most ünnepli az Egyház a születésnapját. Ön szerint mi pünkösöd üzenete, tanítása?

– A szél és a tűz. A szelet nem lehet látni, ám tapasztaljuk a hatását. Amikor a tiszta levegőbe beleszippan-tunk, kimondhatjuk, na, erre vágytunk. Isten is így működik, nem látjuk, de érezzük a hatását. A szél ugyanakkor felkavarja a port, a szennyet, napjainkban is nagyon sok piszkot fúj bele az emberekbe. De emellett ki is tisztít. Isten is mintegy átfúj rajtunk, megtisztít a gyalogságainktól, a bűneinktől. A tűz itt nem a forróságot, hanem a lelkesedést jelenti. Mert Isten lelkesen kell szeretni. Isten kedvére tenni, valamit Istenért megtenni csak szeretetből lehet. Ha úgy lán-gol a szívünk, mint az emmauszi tanítványoknak, akkor van pünkösöd bennünk is.

Baranyai Béla
Fotó: Merényi Zita

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
Egynégy példányos előfizetés belföldi negyedére: 5785 Ft, fél évre: 11 570 Ft, egy évre: 23 140 Ft.
Magyar Kurír 107007322-68366180-51100005 (CIB Bank).
Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirtetes@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, arohírhirdetések feladása:
+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetesek-feladasa/>

Cserediák-program indiai partnerrel

Hazai piarista, ciszterci és ferences gimnáziumok együttműködése

(Folytatás az 1. oldalról)

Hajlamosak vagyunk »az én házam, az én váram« mentalitás szerint gondolkodni. Ez a példaértékű együttműködés azonban szakmai tapasztalat is lehet, és jó lehetőség arra, hogy szorosabbra fonjuk a szerzetesi iskolák közötti kapcsolatot, hiszen az eddig csak a fenntartók között valósult meg, az iskolák között gyakorlati együttműködés még nemigen volt.”

„Az az izgalmas ebben a cserekapcsolatban, hogy egy másik kultúrához kell alkalmazkodni. Megnézhetjük, Indiában hogyan működik egy iskola, s így többet tudhatunk meg saját magunkról is. Jobban megérthetjük, miért fontos ott a katolikus vallás, mi miért vagyunk katolikusok, és mik azok a kulturális szokások, amelyek összekapcsolnak bennünket – fogalmaz Horváth Bálint, a Piarista Gimnázium igazgatója. – Nehéz eljutni Indiába, ám ez egy különleges ország különleges kultúrával, az ételektől kezdve a modern nagyvárosig. Megtapasztalható itt a társadalom rétegzetősége, a nagyon gazdag és a nagyon szegény emberek világa. Egy magyar diák Indiában olyan meghatározó élményt szerezhet, amit nem lehet összehasonlítani egy európai út élményeivel.”

Három lelkes tanárt kellett találni, akik szívesen részt vesznek a programban, és bár nem ismerik egymást, mégis jól tudnak együttműködni. A ferences iskolában Mikesy András, a ciszttereknél Kotschyné Bellosevich Anna angoltanárnő, a piaristáknál Mjazovszky Ákos földrajz-biológia szakos tanár vállalta ezt a feladatot, közülük Anna lett a cserekapcsolat „motorja”. Szeptember végén döntöttek úgy, hogy belevágnak a programba. Az indiaiak az időjárás miatt novemberi érkezést javasoltak, így sietni kellett, hogy jó áron találjanak repülőjegyeket, beszerezzék a vízumokat, és mindenki felvegye az ajánlott oltásokat. Novemberben végül Kotschyné Bellosevich Anna és Mjazovszky Ákos utazott ki tizenhat gimnazistával. Indulás előtt Benvin Sebastian Madassery verbita atya ismertetőt tartott Indiáról, hogy a résztvevők képet kapjanak arról, mi vár rájuk. A valóság azonban mindig más, mint az elmélet.

„Nagy szeretettel fogadtak minket Mumbaiban. Átestünk az első kultúrsokkon, a nyomor, a rengeteg autó, a légszennyezés, a zaj, a tömeg és a hatalmas épületek élményén. Az első döbbenet azután átalakult csodálkozássá – mondja Kotschyné Bellosevich Anna. – Jó volt megtapasztalni, mennyire elfogadóak, alázatosak az ottani emberek, mennyire megbékéltek azzal, amijük van, és hogy nincs ellentét a gazdag és a szegény között. Ez a különleges város egy olvasztótégely: muszlim, hindu, párszi és keresztény békésen él egymás mellett. Sok hajléktalan láttunk az utcákon, akik minden reggel megmosakodnak, kimossák a ruháikat, rendet raknak maguk körül, és a közeli templomból naponta

kapnak meleg ételt. Megdöbbenett, milyen tisztaság van Mumbai belső részein, még ott is, ahol nyomorban élnek. Soha nem alszik a város, éjjel is járnak a motorok, a taxik.

harmincöt fok volt a hőmérséklet, éjszaka huszonöt körüli, de a pára miatt ott egészen más az ember hőérzete. Furcsa volt szandálban flangálni decemberben, amikor otthon

az indiai utazásba. A levelezési listán mindenkihez eljutottak a fontos információk arról, hogy milyen oltásokat érdemes beadatni, hogy Indiában nem lehet csapvizet inni, és hogy egy

leges védelem nélkül ékirásos agyagtáblákat őriznek a hozzájuk tartozó pecsétnyomókkal, s mellettük három-négyezer éves agyagfigurák és cserépedények láthatók. Egyik nap az

Machado történelemtanár. Anseeya és Donnella először járnak Európában. S hogy miért éppen Magyarországot választotta ki az iskolájuk vezetőse a cserekapcsolatra? Mert olyan európai országot kerestek, amely gazdag kulturális hagyományokkal rendelkezik, és van jezsuita iskolája. „Nagyon élvezzük az ittlétet, gyönyörűek az épületek és az emlékművek, tetszik, hogy sok a zöldterület a városban, hogy minden rendezett és szervezett, az emberek pontosak, és jó a tömegközlekedés” – sorolja Donnella. Anseeya kiemeli, különösen nagy ajándék számára, hogy nem hotelben, hanem Annaéknál lakhatnak, így első kézből ismerhetik meg a magyar kultúrát és történelmet, a családi szokásokat, és a közös főzések során megtanulhatják egymástól a nemzeti konyhák jellegzetességeit. Az indiai tanárok azt is elmondják, hogy az ő diákjaik is kultúrsokkot éltek át hazánkba érkezve, hiszen egy huszonnégy millió lakosú városból jönnek. Nincsenek hozzászokva a tágassághoz, és látják, mennyire másképp élnek az emberek itt, ahol nincs akkora zsúfoltság, mint náluk. A négy magyar iskolában pedig elcsodálkoztak, mennyi gyakorlati tudást kapnak itt a diákok.

Myra Dubash és Tushar Kimbahune indiai cserediákok gyönyörűnek tartják Magyarországot. Myra már járt Európában. Különösen az építészet, az időjárás és a zöldterületek tetszenek neki. „A magyar emberek kifejezetten udvariasak, kedvesek, nagyon szeretetteliek, segítőkészek, szinte otthon érezzük magunkat. A szállásadók odafigyelnek arra, mire van szükségünk, és még azon túl is elhalmoznak minket mindenfélével.” Tushar most végezte el az előkészítőt, jelentkezik az egyetemre, Myra nem sokkal ezelőtt fejezte be a tizenegyedik évfolyamot, hiszen náluk március végén zárul a tanév, az újabb pedig június-júliusban kezdődik.

„Olyan diákokat szerettünk volna kiválasztani erre a cserekapcsolatra, akiknek ez az út jutalom – mondja Barlay Bence, a Szent Imre-gimnázium igazgatója. – Nagyon büszke vagyok a magyar csapatra. Űgyesen kommunikálnak angolul. Mielőtt kiutaztak volna, már megismerték a mumbai diákokat a virtuális világban keresztül, hazaérkezésük után pedig egy szép vetítéses előadással osztották meg a kinti élményeiket. Megtapasztalták, hiába más a kultúra Indiában, a kereszténység révén felszavakból is megértik egymást. A diákjaink a cserekapcsolatnak köszönhetően most már el tudják helyezni a maguk életét a nagy világstengerben, és még inkább értékelik azt, amijük van. Mumbaiból is rendkívül közvetlen, érdeklődő, nyitott gyerekek jöttek, éppen akkor, amikor a dallasi cserediákokat fogadtuk. Mindkét társaság azt mondta, meglepte őket a magyarok nagyfokú vendégszeretete.”

Vámosy Erzsébet
Fotó: Kotschyné Bellosevich Anna

A cserediák-program résztvevői Mumbaiban

Mindenhol piacok, bevásárlóhelyek, bazárok és rendezett, gyönyörű épületek.”

A St. Xavier’s College-ban a tanárok százhusz gyereket tanítanak egyszerre. „A diákok tisztelik őket, mert a tanulás jelenti számukra az egyetlen kitörési lehetőséget. Nehéz bekerülni ide, hiszen ez Mumbai legjobb állami finanszírozású iskolája, és a tandíj jelképes. Akik ide járnak, akarnak tanulni. Voltam kémiaórán, ahol egyszerre százhusz gyerek figyelt és jegyzetelt – mondja Anna. – Az iskolában a katolikusok aránya húsz-huszonöt százalék, kvótarendszer szabályozza a vallások arányát. Az indiaiak nagyon család-központúak. Csodálatos látni, mennyire jól működik egy olyan társadalom, ahol az emberek számíthatnak egymásra, együttműködik a szülő, a nagyszülő, a testvérek és az unokatestvérek.”

Süveges Ármin tizenegyedik osztályos Szent Imre-s diák is részt vett a november 26-ától december 5-éig tartó mumbai úton. „Az iskolánkban megkérdezték az osztályfőnököket, kiket delegálnának Indiába. A szüleim meglepődtek, amikor elolvasták az igazgató úrtól érkező levelet. Megbeszéltük, milyen lehetőségeket rejt magában az út, és milyen aggályok merülnek fel, s ezeket mérlegelve döntötünk. Amikor megérkeztünk Mumbaiba, megcsapott bennünket a forróság és a pára, különlegesen voltak az illatok is. Egy felső középosztálybeli, ötfős értelmiségi családnál laktam, ahol két gyerek volt, és a nagymama is velük élt. Mumbai hatalmas multinacionális világváros, pénzügyi központ. A felhőkarcolók panelházas lakónegyedekkel és a nyomornegyedekkel váltakoznak. Napközben harminc-

már szinte a mézeskalácsot sütik. Kulturális előadással, táncokkal, énekekkel készültek a diákok, részt vettünk néhány tanórán is. Az indiai táncok varázslatosak. A mozdulatoknak meghatározott jelentésük van, a táncok népi legendákat, vallási történeteket mesélnek el. Az egyik bemutatón kitá-láltunk egy rövid történetet, amit tánclepekésekkel előadtak. Hihetetlenül lenyűgöző volt! Mindenki nyitott, barátságos, vendégszerető és segítőkész Mumbai-ban. Nekem úgy tűnt, sokaknál keverednek a vallások eszméi. A szállásadóim autójában volt egy kis medál a Mother Marie-templomból, s mellette ott csücsült az egyik hindu istenség szobra.”

Gyimóthy Hanga, a Szent Angéla-iskola tizenegyedikes tanulója a lehetőség hallatán először csak viccelődött a barátaival, hogy megy Indiába, majd a viccből komoly szándék lett, amit megosztott a szüleivel is. „Elcsodálkoztam, hogy az indiai cserediák és az anyukája sofőrrel jöttek értem a reptérre, majd egész héten sofőrrel vittek mindenhová, annak ellenére, hogy nem gazdagok. Mumbai-ban ugyanis így tudják foglalkoztatni a rengeteg embert. A család nagyon hamar befogadott, mindent meg akartak mutatni, meg akartak kóstoltatni velem. Az indiai vidék tetszett a legjobban és az Elefánt-sziget, ahol gyönyörű régi templomokat láttunk. A legmeglepőbb az volt, hogy az utcán teheneket látni virágokkal feldíszítve, és kisgyerekek vigyáznak rájuk. A cserekapcsolat sokat segített abban, hogy kevésbé legyek előítéletes, és könnyebben tudjak alkalmazkodni.”

Garzó Gergely és Major Dániel Ádám tizenegyedikes piarista tanulókat is bátorították a szüleik, hogy vágiának bele

különleges szűnyogriasztót is érdemes beszerezni. A piarista diákok azt is elmondják, biztonságérzetet adott nekik, hogy együtt vettek részt ezen az egzotikus úton. „Hatalmas élményt jelentett az is, hogy meghívtak minket egy szülinapi partira, hihetetlen volt a hangulat. Az indiaiakhoz közel áll a nyugati kultúra, de a legfontosabb számukra a zene és a tánc. Náluk este tizenegykor is pezseg az élet, nyitva vannak a bazárok. A diákok is későn fekszenek. Reggel kilenckor kezdik az iskolát, otthon előtte még kényelmesen megreggeliznek. Furcsa volt teheneket látni a taxik között. Tiszteletben tartják őket: ha átmennek az úton, a forgalom megáll. Olyat is láttunk, hogy egy fémpanelekből összeállított nagy »dobozban« egy komplett fodrászszalon működött, pedig akár át is tudott volna fújni rajta a szél” – sorolják különleges élményeiket.

Mjazovszky Ákos tizenegyedikes osztályfőnök a piaristáknál, a párhuzamos osztályban is tanít, így ismeri a gyerekeket. „Most jártam először Ázsiában, nem voltam felkészülve a huszonnégy milliós városra. Mumbai-ban óriási a kontraszt: egyes területeken az aszfalton élnek az életüket a szegény emberek, ugyanakkor ott vannak a hatvan-hetven emeletes felhőkarcolók is. New York után ebben a városban él a legtöbb dollár-milliárdos. Ha valaki kórházba kerül, elkíséri a családja, még a kisgyerekek is, és amíg ki nem kerül onnan, a kórház mellett alszanak a földön, kóbor állatok között. Hatalmas szárnyfesztávú madárféleségeket is láttunk az utcákon, mint kiderült, repülőkutya-k voltak. Megdöbbenett, hogy az iskola földszintjén elhelyezett tárlókban minden külön-

Indiai-óceán partján fociztak a fiúk a pálmafák alatt, a homokos tengerparton. Csodálatos volt!”

Május 14-e és 26-a között azután tizennyolc mumbai diák látogatott Budapestre. Mindhárom fogadó intézmény iskolalátogatást szervezett nekik, és elvitték őket a miskolci Fényi Gyula Jezsuita Gimnáziumba is. Ezeken az alkalmon az indiaiak betekintheztek tanítási órákba is, a Piarista Gimnáziumban például Melegh Béla tartott nekik énekórát angolul, szer-teagázóan bemutatva Bartók Béla és Kodály Zoltán tevékenységét. A ciszter iskolában részt vettek Buzási Botond történelemóráján, Takács Szilvia tanárnővel rajzórán labdát vagy kulcsdíszet nemezeltek, egy közös testnevelésórán pedig röplabdáztak és fociztak a magyar diákokkal. A Szent Angéla-gimnáziumban megismerhették a ferences rendet, kis matyó és kalocsai mintás szütyőket készítettek, magyar néptáncot tanultak, és maguk is bemutatkoztak egy különleges táncos műsorral.

A mumbai diákoknak megmutatták a Dunakanyart, a visegrádi várat, a Balatont, sárkányhajóztak velük a Velen-cei-tavon, és keresztül-kasul bejárták Budapestet. A tanárok borkostolón voltak, majd közös vacsorán Annánál, és a cserekapcsolatban részt vevőkkel közösen ünnepeltek szentmisét, amit Benvin Sebastian Madassery atya mutatott be. A búcsúestet egy ciszter diák családjánál szervezték meg, ahol a kerti partin a Berka együttes húzta a talpalávalót.

Az egyetem rektorán és az előkészítő évfolyamok igazgatóján kívül két tanárnő érkezett még az indiaiakkal: Anseeya Kevin Vaz angolirodalom-tanár, valamint Donnella Brian

Lackfi János

NINCS MÁS ÖRÖKÖS

A Lélek megújít, és áthat, és árad, és zuhog és suhog, és kiismerhetetlen, felborogatja a kártyavárainkat, felszítja a lángot, mely az égig lebben.

A Lélek súgja a választ a csendben, a Lélek fennen lobogtatja a zászlót, a Lélek harsog, hogy sohase féljünk, a Lélek csak kimondja épp azt a pár szót.

Épp azt a pár szót, ami annyira kellett, épp azt a pár szót, amitől életre kelhetsz, amitől könnyű lesz a nehéz döntés, amitől hipp-hopp, megnyílik a ketrec.

A Lélek a ruhátat összezilálja, a Lélek a hajadat szemedbe fújja, a gondolataidat szerteszőrja, meghív, hogy rendezd be a fejedet újra.

A Lélek megpörget, felröptet, táncoltat, a Lélek felkap, mint papírt a szélvész, hogy fentről majd lássad a másféle rendet, a távlatot, amelyetől megáll az ép ész.

A Lélek megkülönböztet jó s rossz erőket, a Lélektől távcsövet kaphatsz a jövőhöz, fellelkesít, ha a lendület elfogy, noszogat, szeretet-söréttel lődöz.

Ha széttört a szíved, összeforrasztja, mert a Lélek a leghatékonyabb ragasztó, ha kihűltél, mint egy mirelit csirke, áttüzesít, elnémul a panasz-szó.

Szíved frigyládáját táncold körbe, tudod, hogy az Isten ott akar lakni! Valódi kincseinket a Lélek fényesítse, hisz nincs más örököse az Atyának, csak mi!

XIV. Leó pápa a Napoli labdarúgócsapatával találkozott

A Szentatya a vatikáni Apostoli Palota Kelemen termében május 27-én fogadta az olasz első osztályú labdarúgó-bajnokság (Serie A) idei győztese, a Napoli labdarúgócsapatának vezetőit és játékosait. A dél-olaszországi klub 1987, 1990 és 2023 után negyedszer hódította el a tróféát. Az alábbiakban a XIV. Leó pápa által elmondott teljes üdvözlőbeszéd fordítását közöljük.

Lehet, hogy nem akartatok tapsolni, mert a sajtó azt írja, hogy én Róma-szurkoló vagyok...

Üdvözlök benneteket! Ezt a sajtó írja. Nem minden igaz, ami az újságokban megjelenik! Kedves barátaim, Isten hozott benneteket! Gratulálok a bajnokság megnyeréséhez! Nagy ünnep ez Nápoly városának! S épp erről szeretnék megosztani veletek néhány gondolatot. A bajnokság megnyerése olyan célba érkezés, melyet egy hosszú út végén érhet el az ember. Itt nem egy egyszeri hőstett vagy egy bajnok rendkívüli teljesítménye a legfontosabb. A bajnokságot a csapat nyeri, és amikor „csapatot” mondok, akkor mind a játékosokra, mind a kapitányra és segítőire, mind a sportklubra gondolok.

Ezért tényleg örülök, hogy most üdvözölhetlek benneteket, hogy kiemeljem sikerteteknek ezt az összetevőjét, melyet a legfontosabbnak tartok. S azt mondanám, hogy ez társadalmi szempontból is így van. Tudjuk, milyen népszerű a futball Olaszországban és gyakorlatilag az egész világon. Ezért úgy gondolom, hogy ebből a szempontból is a társadalmi értéke egy ilyen eseménynek, mely túlmutat a pusztán technikailag tekintett sporttényen, egy olyan – tág

értelemben vett – csapat példája, mely együtt dolgozik, melyben az egyének tehetsége az együttesnek, a közösségnek a szolgálatába áll.

És van még egy dolog, melyet – kihasználva ezt az alkalmat – szeretnék elmondani. Ez a nevelési szempont. Sajnos, amikor a sport üzletté válik, veszélybe kerülnek azok az értékek, amelyek nevelési jellegét adják, s ebben az esetben a sport akár káros hatással is lehet a nevelésre. Erre figyelni kell, különösen a tizenévesek esetében. Szeretném felhívni a szülők és a sportvezetők figyelmét: nagyon oda kell figyelni a versenysportban szerezhető tapasztalatok erkölcsi minőségére, mert a fiatalok emberi fejlődéséről van szó. Azt hiszem, értjük egymást, és nem kell tovább ragoznom.

Köszönöm a látogatásokat! Még egyszer gratulálok! Gratulál egy hölgy is, aki mostanában főz rám, és aki nápolyi születésű, és azt üzeni nektek: hatalmas gratuláció! Ő is szeretett volna itt lenni, Rosa asszony, nagy szurkoló! Az Úr áldjon meg mindnyájzatokat és családokat! Szívből gratulálok!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican Media

AZ ÁGOSTONOS LELKISÉGRŐL (3. RÉSZ)

Ágoston-rendi szerzetesek a mai világban

Ágoston-rendi szerzetes – az elmúlt hetekben sokszor elhangzott ez a ritkán hallott kifejezés. XIV. Leó pápa – aki amerikai származású pap, majd perui misszionárius, püspök, római bíboros – szolgálatait közül hazánkban talán az Ágoston-rendi szerzetessége a legnehezebben értelmezhető. A rendről és Szent Ágoston szellemiségéről olvashatnak sorozatunk harmadik részében is.

Adolar Zumkeller Ágoston-rendi atya, Szent Ágoston szerzetesi lelkiiségének egyik legjobb ismerője így foglalja össze egy ágostonos közösség családiasságát: „Az ágostonos monostor olyan hely, ahol a szerzetesek közössége egy lelki család, nem arctalan tömeg. (...) Ez a lelki család pedig szeretetre és önkéntes alárendelődésre épül.” Így ha Szent Ágoston szerzetességéből kivesszük ezt a testvéri dimenziót, tulajdonképpen lelkiségének legalapvetőbb jellemzőjétől fosztjuk meg. Nem létezik ugyanis olyan, ágostoni regulát követő szerzetes, aki magányos harcosként éli meg Ágoston lelkiségét. És jó látni, hogy Ágostontól is teljesen idegen volt ez az életfelfogás. Amint Hippo város püspökévé szentelték, nem volt kérdés számára, hogy ezt az új hivatását is monostori közösségben szeretné gyakorolni.

Ez az ágostoni családiasságra és testvériségre való törekvés jellemez ma is minden, Szent Ágoston reguláját követő szerzetesi közösséget, legyenek akár kanonokok, betegápolók vagy épp remeteközösség. Külön izgalmas azt látni, hogy az ágostonos

közösségek két legnépesebb ága, a kanonokok és a remeterendiek nagyjából egyenlő számban vannak jelen a világban – mind a két ág mintegy kétezer tagot számlál világszerte (nem is beszélve a sok ezer ágostonos szerzetesnőről, akik különböző kongregációkban élik meg a hivatásukat). Az utóbbi hetekben többet lehet hallani az ágostonos remeterendről, hiszen Leó pápa is ennek a szerzetesközösségnek a tagja, és hosszú éveken keresztül általános előjárója is volt. Ez az a rend, amelyet a 13. században IV. Sándor pápa alapított, egybegyűjtve azokat az Európában már meglévő szerzetesrendhez nem tartozó remeték, akik vagy már követték Szent Ágoston reguláját, vagy hajlandók voltak elfogadni azt. Így született meg 1256-ban hivatalosan is Szent Ágoston Remetéinek Rendje. Bár a nevében ott találjuk a *remete* szót, történetüket jobban szemügyre véve azt mondhatjuk, szerzetesi „besorolásuk” és életmódjuk folytán mindig is inkább voltak koldulórendiek, mint remeték. Hiszen az első időkől fogva, az összes koldulórendhez hasonlóan (ferencesek, domonkosok, karmeliták), a hívek adományaiból tartották fenn magukat, valamint lelkipásztori munkájuk jelentette a megélhetésüket. Ezt látjuk magyarországi történetükben is, hiszen a majd negyven középkori ágostonos kolostor nagy része városokban volt (Esztergom, Buda, Fehérvár), átszöve az egész Kárpát-medencét

Körmendtől egészen Gyulafehérvárig. Számukra is, ahogyan valamennyi szerzetesrend számára, nagy érvágást jelentett a török megszállás időszaka, amikor minden kolostoruk elpusztult. Az Ágoston-rendi remeték élete csak a 18. században tudott újraindulni a Magyar Királyság területén. Ennek a fejlődésnek II. József szerzetesrendeket feloszlató rendelete vetett véget: az 1780-as évek második felében feloszlatta az összes ágostonos remeterendi kolostort – így maradtuk mi, magyarok ágostonos remeték nélkül. Magyar földhöz legközelebb két helyen található ágostonos remeterendi kolostor: Kassán és Bécsben; az előbbi az olasz, az utóbbi pedig a német rendtartományhoz tartozik. De mégsem vagyunk teljesen ágostonos szerzetesek nélkül Magyarországon: talán a premontreiek azok, akikről azt mondhatjuk, hogy a „legágostonosabb” közösség a mai magyar Egyházban, Szent Norbert tudatos ágostoni regulaválasztása és gondolkodásmódja

miatt. De hazánkban ma Ágoston reguláját követik a domonkos, a pálos, a szervita, az alexiánus, az irgalmasrendi szerzetesek, az orsolyiták, a boldogasszony iskolánövérék, a kalocsai iskolánövérék, az Isteni Szeretet Leányai, a Notre Dame kanonoknői és a vizitációs szerzetesek is.

Világszinten az Ágoston-rendi remeték történelme nagyon színes és mozgalmas: a rend virágkora kétségtelenül a 16–17.

század volt, amikor az első ágostonos remeték eljutottak Dél-Amerikába, számos missziós közösséget létrehozva. A rendtől elszakadva ekkor jöttek létre különféle reformkongregációk is, mint a sarutlanok vagy a rekollektusok. A 19. században újabb lendületet kapott a rend, amikor az első szerzetesek megérkeztek Észak-Amerikába, ahol egyetemet, iskolákat, plébániákat alapítottak, ápolva és terjesztve Szent Ágoston lelki igényességét és közösségépítő lelkületét. Világszinten nagyon jelentős és szimbolikus esemény volt a rend számára, hogy 1968-ban, a II. Vatikáni Zsinat után megváltozott a közösség elnevezése: az addig több mint hétszáz éven keresztül használt Szent Ágoston Remetéinek Rendje elnevezést felváltotta a rövidebb, és talán a valóságnak jobban megfelelő Szent Ágoston Rendje név. Így amikor Robert Prevost 1977-ben belépett a szerzetesközösségbe, az nevében már sem viselte a *remete* elnevezést, hanem életformától függet-

lenül Szent Ágoston fiának vallották magukat a közösség tagjai.

Végezetül szeretnék megosztani egy emléket, amely nagyon erősen élt bennem egykori előjárómról, Horváth Lóránt Ödön premontrei apát úrról, a csornai apátság újraalapítójáról. Emlékszem egy konferenciára, ahol az alapvető szerzetesi lelkiség volt a téma, s hosszú prezentációk és elmélkedések szóltak a *consacratio* (megszenteltség) fontosságáról mint a szerzetesi élet legalapvetőbb jellemzőjéről. A kérdések alkalmával mélyen belém égett a kép, amint az akkor már nyolcvanadik életéve felé járó Ödön apát úr szólásra emelte a kezét. Egy nagyon rövid és velős kérdést tett fel: „Nálunk, a premontrei rendben mindig is kulcszava volt minden szerzetesi életformának a *communio*: az egység Istennel, egymással és a ránk bízottakkal, egy közösségben. Hogyan kapcsolódik ez a megszenteltség a közösséghez?” Egy tisztességben megöszült, izzig-vérig ágostonos szerzetes szavai voltak ezek, aki a maga és mások szerzeteséletét sem tudta, és nem is akarta elképzelni anélkül a családiasság testvéri közösség nélkül, amit a kommunizmus idején negyven éven át nélkülöznie kellett. Mondhatnánk, ő már igazán ágostonos lelkiségi szemüvegen keresztül látta a világot: gágyva az egy szívre és egy lélekre Istenben, ahol mindannyian elférünk, erőnyeinkkel és bűneinkkel, amely közösségbe a ránk bízott embereket bevonva engedjük Isten kegyelmét működni magunkban és másokban, ahogyan azt Szent Ágoston atyánk is szeretne volna.